

DEN danske STJERNE

Januar 1981 · 130. Årgang · Nummer 1

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

De tolv Råd: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, LeGrand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Rådgivende komité: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles A. Didier, George P. Lee, F. Enzo Busche.

International Magazines redaktion: Larry A. Hiller, Chefredaktør - Carol Moses, Assisterende chefredaktør - Heidi Holfeltz, Børnestjernen - Roger Gylling, designer.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungström, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Redaktør af Den danske Stjernes lokalsider: Ellen E. Valgren, Zinnsgade 4, DK-2100 København Ø.

Indholdsfortegnelse

Hvad med de kommende år? <i>Larry Hiller</i>	1
De store befalinger. <i>N. Eldon Tanner</i>	2
Min største udfordring. <i>Charles W. Barrett</i>	7
Spørgsmål og svar	12
Kinesiske ekkoer af sandhed. <i>P'an K'uan I</i>	15
Hans hænder på mit hoved. <i>Anna-Greta Malm</i>	17
Ledet gennem oprørt hav. <i>Kelikupa Kivalu</i>	18
Omvende sig som 55-årig? <i>Michael V. Lee</i>	21
To alene – tre sammen. <i>Aksel Tanner</i>	25
„Disse er ikke mænd der lader sig overvinde” <i>Vaughn J. Featherstone</i>	33

Børnestjernen

„Kina” påklædningsdukker. <i>Lynn Titleman</i>	1
Fra ven til ven. <i>Robert L. Backman</i>	2
Mikaels Familie. <i>Berry Lou Mell</i>	4
Bare for sjov. <i>Roberta L. Fairall</i>	8

Abonnement:

12 numre dkr. 54.00 (inkl. moms og porto)

Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngby.
United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1981 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

HVAD MED DE KOMMENDE ÅR?

Et hundrede og halvtreds år af kirkens historie er nu bag os. Ved at se tilbage, beundrede vi styrken hos dem, der gennem store ofre hjalp med til at bringe riget så langt.

I nyligt holdte generalkonferencetaler har vor kirkes ledere talt om den vej, der nu ligger foran os. Den vil mange steder blive vanskelig. Der vil komme prøvelser og vanskeligheder såvel som strålende resultater. Hvem vil blive kaldede til at bringe disse ofre og opnå disse resultater? Det vil vi.

De, som er kendt med kirkens historie, holder aldrig op med at beundre den styrke og beslutsomhed, som udvistes af de tidlige medlemmer af kirken. Somme tider fristes vi til at tænke: „Jeg er glad for, at det var dem og ikke os; for jeg er ikke sikker på, at vi kunne gøre det i dag.” Og alligevel var disse sidste dages hellige mennesker som du og jeg - med samme fristelser, menneskelige skrøbeligheder og følelser. Det, der adskilte dem fra andre almindelige mennesker på deres tid var deres vidnesbyrd om sandheden. De havde modtaget Helligåndens vidnesbyrd, og når de reagerede positivt på deres salvede ledes kald og råd, styrkede Helligånden dem og gjorde dem til et med deres opgave. Da der kom forfølgelser og sorger, kom også Trøsten. De blev ikke ladet alene. Herren beredte vejen for dem.

Sådan vil det også blive for os i de kommende år. Når vi lytter til opfordringer

til at opbygge riget, vil Herren gå foran os. Vi må imidlertid have det samme vidnesbyrd, som de tidlige hellige havde, hvis vi skal forblive stærke og trofaste. Af den årsag må *ethvert* medlem omvende sig. Det er ikke nok at være født og opvokset i kirken. Hver enkelt må have et personligt vidnesbyrd. Det er heller ikke nok at få det vidnesbyrd blot én gang. Vidnesbyrd må plejes ved bestandig bøn, studium og retfærdig levevis. Så vil vi få samme fremgang som dem, der er gået forud for os.

Vi betragter sædvanligvis generalautoriteterne og andre kirkeledere som eksempler på tro og hengivenhed. Og alligevel, selv om deres kaldelser er vigtige, er deres antal forholdsvis få. Der findes også stor styrke og tro blandt de almindelige medlemmer. Mange af de mest trofaste og hengivne sidste dages hellige er ukendte uden for deres egne ward og grene.

I dette nummer behandler vi især vidnesbyrd og oplevelser og erfaringer, der kommer fra de „almindelige” sidste dages hellige rundt omkring i verden. De, og millioner som dem, vil bygge videre på det grundlag, som allerede er lagt, indtil riget er beredt til at modtage sin konge. Må vi allesammen udvikle og vedligeholde det vidnesbyrd, der vil styrke os, mangfoldiggøre vore anstrengelser og trøste os i prøvelsens tid.

Larry Hiller Chefredaktør

DE STORE BEFALINGER

Præsident N. Eldon Tanner
Førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab

På et tidspunkt, hvor menneskene er bekymrede, og der bestandigt er spændinger, og verden er fyldt med problemer, som der ikke synes at være løsninger på, burde vi allesammen stoppe op og reflektere over årsagen til denne uro og overveje, hvad der kan bringe os tilbage til fornuft og sunde forhold.

Hvis blot vi kunne rette os efter det, som stifteren af fred og broderlig kærlighed har sagt, kunne vi rette alt det forkerte, gøre krigens kanoner tavs, mætte de sultne, klæde de nøgne og omdanne sværdene til plovjern og leve i en tilstand af lykke, der ville gøre os i stand til hurtigere og mere fuldkomment at forberede os til dommens dag, der uvægerligt vil oprinde for enhver af os.

I sit svar til den lovkyndige, der fristede ham med spørgsmålet: „Hvilket er det store bud i loven?” sagde Jesus:

„Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind.

Dette er det største og første bud.

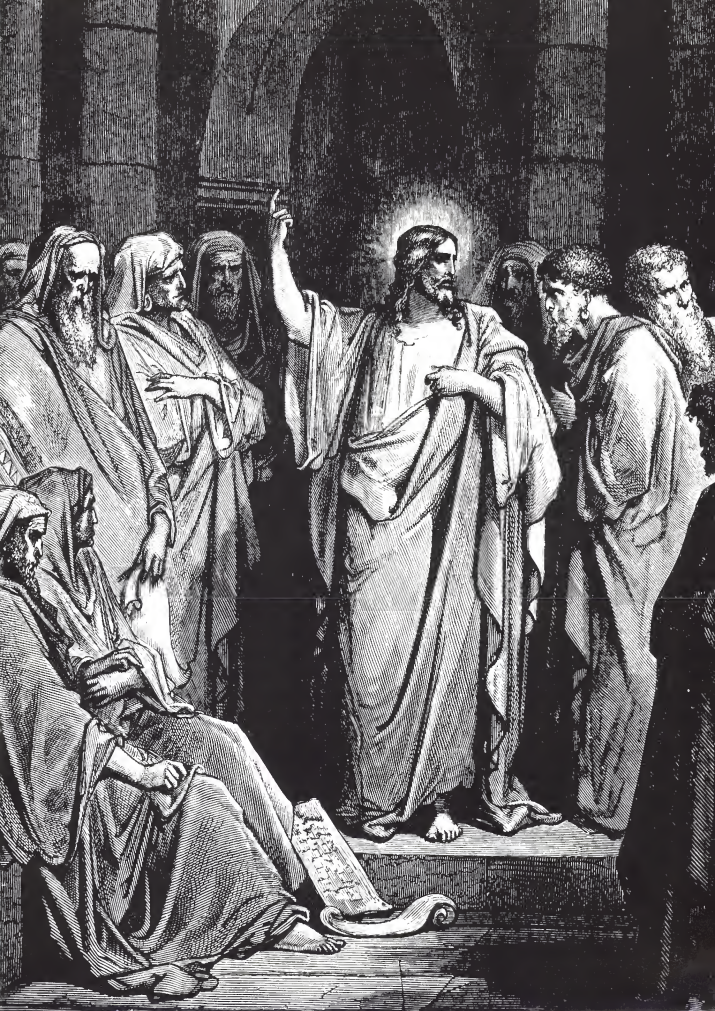
Der er et andet, som er dette ligt: „Du skal elske din næste som dig selv.”

På disse to bud hviler hele loven og profeterne.” (Matt. 22:37-40)

Hvorfor er vi så langsomme til at acceptere det, som Gud siger, at vi skal gøre? Hvorfor kan vi ikke forstå, at alle sociale problemer kun kan løses retfærdigt, når vi accepterer Gud som Skaber af universet og efterlever de love, hvorved han styrer menneskenes forhold?

Jeg overværede engang en forpremiere på filmen *De ti Bud*, og jeg sad bagefter tilbage med dette betydningsfulde budskab - at vi står frit med hensyn til at tjene Gud og holde hans befalinger eller at blive regeret af en diktator. Vi kan kun forblive frie, så længe vi vælger at adlyde de love, der garanterer vores frihed. Overtrædelse af loven kan bringe os slaveri eller døden eller i det mindste begrænsninger af vores frihed.

Hvis vi elsker Gud og vore medmennesker - dvs. vores næste - vil vi behandle dem, som vi selv ønsker at blive behandlet. Der er meget forskelligt forbundet med at vise sand kærlighed. Tænk over disse ord, som Herren sagde til Moses: „Du må ikke bære nag til din broder. . .

Du må ikke hævne dig eller gemme på vrede mod dit folks børn, du skal elske din næste som dig selv." (3. Mosebog 19:16-18).

I 5. Mosebog læser vi Mose ord til sit folk:

„Og du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele din styrke.

Disse bud, som jeg pålægger dig i dag, skal du tage dig til hjerte; og du skal indprente dine børn dem og tale om dem, både når du sidder i dit hus, og når du vandrer på vejen, både når du lægger dig, og når du står op." (5. Mosebog 6:5-7)

Kristus sagde: „Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har indbyrdes kærlighed." (Johs. 13:35)

Johannes fremkom i sine opfordringer til folket med denne anklage: „Hvis nogen siger: ‚Jeg elsker Gud' og hader sin broder, så er han en løgner; thi den, der ikke elsker sin broder, som han har set, han kan ikke elske Gud, som han ikke har set.

Og dette bud har vi fra ham, at den, som elsker Gud, skal også elske sin broder." (Johs. 1. brev 4:20-21)

Vore følelser overfor hinanden må være broderlig kærlighed. Religion bør styrke og aldrig svække sådanne følelser. Det er yderst vigtigt, at vi respekterer og ærer vore medmenneskers religiøse tro og følelser.

Jeg tror fuldt ud på, at Kristus virkelig var den af Gud avlede søn i kødet. Men den kendsgerning, at andre ikke tror det samme, er ingen grund til dårlige følelser, had eller manglende broderskab. Fordi jeg er troende som mormon, kan andre udmærket tro som katolikker og andre som protestanter, og atter andre som jøder, og det skulle ikke give anled-

ning til afvisning eller kritik eller til dårlige følelser overfor hinanden, men vi bør respektere hinandens synspunkter, idet vi bør gøre os det klart, at tro på Gud gør enhver bedre som enkeltperson og som borger, i den udstrækning de følger Guds lærdomme - og specielt „I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket jer." (Johs. 15:12)

Den kærlighed, som Frelseren talte om, og som han fremhævede som det aller vigtigste i livet, må begynde i hjemmet og derfra føres ud i dagliglivet. Tolerance og respekt for hinandens tro bør læres i hjemmet. Børn skal lære at elske og leve og lege med dem, der har en anden tro,

samtidig med at de skal være standhaftige og trofaste overfor deres egen overbevisning og lære.

Det har altid været inspirerende og interessant for mig at lægge mærke til, at når vore missionærer drager ud til fremmede lande for at forkynde evangeliet om fred og kærlighed, lærer de hurtigt et nyt sprog, tilegner sig fremmede skikke og kommer hjem med en dyb og varig kærlighed til menneskene i det land, hvor de har tjent. Vi bør allesammen lære at gøre det, ligegyldigt hvor vi tjener.

Det allersværeste for os synes at være at give af os selv, at være uselviske. Hvis vi virkelig elsker nogen, er intet for svært at udføre for den pågældende. Der er ingen virkelig lykke i at have noget eller få noget, medmindre formålet er at give det til andre. Halvdelen af verden synes at følge den forkerte sti i jagten på lykke - mange tror, den består i at have noget og at få noget og at blive betjent, mens den virkelige lykke består i at tjene andre.

Sommetider føler jeg mig næsten overbevist om, at det ligger i den menneskelige natur at gøre andres svagheder større for at kunne gøre vore egne mindre. Lad os altid huske, at mennesker af god karakter hverken gør andre mindre eller gør andres svagheder større. Ja, det, der gør dem store og gode er det, at de viser kærlighed til og interesse for medmenneskers fremgang og velfærd. Virkelig kærlighed tillader os ikke at bære nag eller at have dårlige følelser, at bagtale eller på anden måde at forsøge at ødelægge andres omdømme. Vi bør ikke tale om eller kritisere hinanden men søge at opbygge og styrke hinanden.

En af mine venner fortalte denne historie: Hans far og dennes fætter boede i samme nabolag og var konkurrenter

som entreprenører. En bitter rivalisering opstod, til at begynde med som konkurrence på pristilbud og efterhånden bredte det sig til uvenskab mellem familierne, selv efter min vens fars død. Det var vanskeligt for dem at opføre sig naturligt overfor hinanden, også i deres kaldelser i kirken, hvor min ven var biskop i det ene ward og hans fætter i et andet. Situationen blev mere og mere uudholdelig.

Pludselig kom min ven i den situation, at han blev kaldet til at være missionspræsident. Han og hans familie var begejstret over dette, men han var noget nervøs ved situationen. Han blev ved med at spørge sig selv, om han virkelig var værdig til en sådan kaldelse. Han vidste, at han efterlevede visdomsordet, var tiendebetaler, trofast i sine kirkeaktiviteter, var moralsk ren og så videre, men de usikre følelser var der stadig.

Midt under sine forberedelser var han en eftermiddag på vej hjem fra arbejde, da noget sagde til ham: „Du må tale med din fars fætter og få rettet forholdet mellem jer. Du kan ikke gå ud og forkynde kærlighedens evangelium med sådanne følelser mellem jer.”

Så tog han til sin fætters hus, ringede på dørklokken og ventede med bange anelser, men der kom ikke noget svar. Han gik derfra, idet han sagde til sig selv, at han i det mindste havde prøvet, og at det måtte være nok. Men de urolige følelser forlod ham ikke.

Ved en begravelseshøjtidelighed næste dag kom hans fætter ind og satte sig overfor ham. Han spurgte sin fætter, om de kunne komme til at tale sammen efter begravelsen. Jeg citerer fra min vens beretning: „Da jeg ringede på dørklokken, bød han mig ind i dagligstuen og lykønskede mig med missionskaldelsen. Vi

talte nogle minutter om ting i almindelighed, og så skete det. Jeg så på ham med en følelse af kærlighed, der erstattede al den gamle bitterhed, og sagde: 'Jeg er kommet for at bede om tilgivelse for alt, hvad jeg nogen sinde har sagt eller gjort, som har bidraget til at skille os og vore familier fra hinanden.'

Da jeg sagde det, kom tårerne frem i vore øjne, og i et par minutter kunne ingen af os sige noget. Det er sådan et tilfælde, hvor tavshed siger mere end ord. Lidt efter sagde han: 'Jeg ville ønske, at jeg var kommet først.' Jeg svarede: 'Det vigtigste er, at det er gjort, ikke hvem der kom først.'

I det øjeblik oplevede vi en rig, åndelig oplevelse, som fik os til at frigøre vores tilværelse og vores sjæl for alt det, som havde skilt os. Og den oplevelse har gjort, at vi nu har ordentlige familieforhold. Nu kunne jeg rejse på mission og

forkynde den virkelige mening med kærlighed, fordi jeg for første gang i mit liv havde oplevet den i mit inderste væsen. Nu kan jeg oprigtigt sige, at der ikke i hele verden er noget menneske, som jeg ikke elsker og påskønner. Siden den dag har mit liv ikke været det samme, for dengang lærte jeg på en højst positiv måde, som jeg ikke tidligere havde forstået, den opfordring, som Mesteren gav sine disciple: 'En ny befaling giver jeg jer, I skal elske hverandre.' (Johs. 13:34)''

Når vi ser tilbage på vort liv, hvadenten det har været langt eller kort, forstår vi, at det, der giver den største glæde, er at gøre noget for nogen, fordi vi holder af vedkommende. Lad os udtrykke vores kærlighed til Gud og til vore medmennesker nu, mens vi kan det, ved hver eneste handling og ved hvert eneste ord, for vi vil aldrig komme til at opleve dette øjeblik igen. □

„Ingen vej er for lang for det menneske der
vandrer målbevidst og uden unødigt hast og ingen
ære ligger for fjernt fra det menneske, der
tålmodigt forbereder sig til den”

Jean De La Bruyere

MIN STØRSTE UDFORDRING

Samlet af Charles W. Barrett

Nogle af kirkens medlemmer fortæller os,
hvordan kirken hjælper dem til at holde ud. . .

Konflikter. For de fleste mennesker er konflikter uundgåelige i livet. For kirkens medlemmer kan konflikterne repræsentere kamp mellem tro og fornuft eller mellem forventninger og virkelighed eller mellem de mange spekulationer og problemer, som folk nu engang må tage stilling til.

Hvordan hjælper Jesu Kristi evangelium os med at klare disse problemer? Her er svar på det spørgsmål fra nogle af kirkens medlemmer:

Darrell Rose,
hørespecialist ved Mayo klinikken i
Rochester, Minnesota:

Mine største konflikter findes på grund af det, som jeg ved, jeg burde være, og det, jeg er. Lad mig give to eksempler. For det første: „Ethvert medlem en missionær“. Somme tider synes jeg, jeg har svigtet det, som forventes af mig på dette område, og jeg føler mig ilde berørt, når emnet bringes op.

Det er ikke, fordi jeg ikke gør noget - tværtimod, jeg har gjort en hel del. Jeg har inviteret talrige mennesker hjem til mig. Vi har vist film om kirken, bespist, underholdt og har haft alvorlige diskussioner om kirken med folk, som vi sætter pris på. Men jeg har ikke gjort nok til at opnå den behagelige følelse at kunne forvente beskeden: „Du har gjort nok, tag det roligt og føl ingen skyld, hver gang der tales om missionering.“

Somme tider synes jeg, det er vanskeligt at vide, hvad man skal gøre. Det forekommer så ligetil, når jeg læser om det, men det hele synes at gå galt, når jeg prøver at gøre det. Når jeg afleverer et

fad småkager, træder jeg på husets yndlingskæledyr. Min søn sparker en fodbold gennem naboens vindue. Jeg glemmer omgående at bringe det tilbage, som jeg har lånt. Når det endelig lykkes mig at få dem til at komme i kirke og høre mig tale, kommer de til at sidde ved siden af den mest urolige familie i wardet. Efter mødet fortæller de mig, at mormonerne er et venligt folkefærd, skønt de ikke kunne høre min tale ret godt. De fortæller også, der er mere ærbødighed i deres egen kirke.

Det ville være let at holde op med at prøve. Heldigvis har jeg et vidnesbyrd; og jeg ved, at det at løse sådanne indre konflikter er måden at opnå større åndelig vækst. Jeg er lige så sikker på, at opnåelse af åndelig vækst kommer af at gøre det, som jeg burde gøre. Mine bekymringer forsvinder, når jeg tænker på, at jeg prøver, og at kamp er noget selvfølgeligt i dette liv. Sådanne sandheder lærer mig, at processen med at gøre, hvad jeg bør gøre og at udvikle mig åndeligt, kan fortsætte i det uendelige.

Alec B. Morrison,
viceminister for sundhed og velfærd,
Ottawa, Canada:

Mine største konflikter skyldes tidnød. Mit professionelle ansvar er så krævende, at jeg må være meget omhyggelig med at sørge for tilstrækkelig tid til min hustru og vore børn. Og jeg må også passe på at få tid nok til at passe mine opgaver i kirken.

Jeg er bange for, at jeg ikke altid har held i disse anstrengelser. Men hvis jeg ikke var påvirket af evangeliets indflydelse, er jeg vis på, at jeg ville svigte langt oftere. Jeg har et vidunderligt opslugende og stimulerende arbejde, og jeg kunne let bruge 24 timer om dagen på det.

Hvordan gør evangeliet en forskel? Hovedsageligt ved at sætte tingene i perspektiv. Jeg har aldrig glemt den virkning det havde på mig at høre præsident David O. McKay sige, at „ingen succes i livet kan erstatte fiasko i hjemmet.”

I tankerne har jeg forenet det budskab med præsident Kimballs råd om, at vi som forældre og præstedømmebærere bør være omhyggelige med at prioritere ordentligt og altid holde os i harmoni med Gud.

I henhold dertil prøver jeg at bruge en halv time tidligt hver morgen med at læse i skrifterne, at tænke og at bede. Når jeg så arbejder mig gennem dagen, er det lettere for mig at foretage en fornuftig prioritering.

Familiebønner har også vist sig gode til at holde mig i nær kontakt med børnene og deres følelser. Familiebønner er en stor hjælp for os allesammen, og de er i særdeleshed påskønnede i de uger, hvor jeg må være meget væk hjemmefra. De minder mig om, hvor vigtig familien er for mig, til trods for alt det andet, som presser på.

Familiehjemmeaftenen gør det samme. Den lader mig fokusere på min familie, uden at vi bliver forstyrrede. Det er altid forfriskende at være sammen med familien. Kærligheden, der ved sådanne lejligheder kommer til udtryk, er så stærk, at jeg ønsker mere. Det får mig til fortsat at tænke på dem ugen igennem. Jeg er taknemmelig for den slags aktiviteter i livet. Uden dem er jeg bange for, at min koncentration om eller opmærksomhed overfor familien ville være helt anderledes.

**Pam Parsons,
leder af kvindeatletik og
basketballtræner ved University of
South Carolina i Columbia,
South Carolina:**

Som ung pige var jeg meget konkurrencepræget. Jeg ønskede altid, at jeg havde været en dreng. Selv om jeg nu er meget lykkelig over at være kvinde, så kom det ikke på én gang.

For blot nogle få år siden havde jeg vanskeligheder med nogle af kvindesagsementerne. Jeg var træner; at vinde og få succes var for mig det vigtigste i livet. Uheldigvis var jeg dog også ved at tabe nogle evangeliske principper. Så vågnede jeg op en morgen og forstod, at jeg ikke var særlig lykkelig. Pludselig forstod jeg, at de evangeliske principper er så fuldkomne, at de kunne gøre mig lykkelig på *ethvert* af livets områder. Jeg forandrede min prioritering og mine daglige vaner, og jeg lagde et evangelisk grundlag for succes, som har vist sig meget effektivt.

Nu er forskellene mellem mænd og kvinder let at forstå. Nu føler jeg mig bedre i stand til at bidrage til kvindeatletikken og kvindespørgsmålene, fordi jeg har forandret mig fra at være en rødstrømppekvinde til et menneske, som stadig går ind for kvindernes udvikling men kun indenfor visdommen i Herrens plan.

En anden konflikt opstod samtidig med, at jeg blev ældre og forstod den evige opfattelse af ægteskabet, og selv ikke blev gift. Det var et helt chok for mig, da jeg var færdig med universitetet og endnu ikke var blevet gift. I lang tid følte jeg mig forsmået. Jeg pinte mig selv og spekulerede over det, men det gjorde mig ikke spor godt. Jeg brød mig slet ikke om mig selv og kendte mig ikke dengang.

Jeg bestemte mig til at gøre mig selv til et bedre menneske og forstod i mine bønner, at det eneste menneske, jeg kunne kontrollere, var mig selv. Jeg bestemte mig til at gøre mig selv til det bedst mulige menneske. Hvis det ville tiltrække én eller anden, så var det godt; hvis det ikke gjorde det, var jeg stadig fast besluttet på at synes godt om mig selv og at udføre noget godt i livet. Jeg begyndte at arbejde med vaner, som kunne gøre alt det muligt. Jeg tabte en hel del i vægt og gjorde også på andre områder gode fremskridt.

Jeg plejede at give ydre årsager skylden for min manglende lykke, men evangeliet har hjulpet mig til at placere ansvaret for den manglende tilfredshed og lykke på mine egne skuldre. Jeg er meget lykkeligere nu, hvor jeg har bestemt mig til at arbejde seriøst og at gøre mit bedste for andre og for mig selv. Siden da har jeg haft muligheder, som jeg aldrig turde drømme om at få. Nu erkender jeg, at livet åbner sig for enhver af os, så snart vi „bringer vort hus i orden” (se L&P. 90:18).

**Charles DeFranchi,
studerende og tidligere missionær,
Bordeaux, Frankrig:**

Da jeg tilbragte min barndom og ungdom i Frankrig, var jeg omgivet af mennesker, som praktiserede „seksuel frihed”. Som ungt menneske følte jeg mig stærkt tiltrukket af verden og blev i højeste grad fristet til at deltage. Der opstod en stærk konflikt mellem min tro og samfundet, mellem min tro og den populære verden.

Det, der hjalp mig, var mit vidnesbyrd - at vide, at Frelseren virkelig forkyndte sandheden, helt uanset modsætningerne mellem kirken og samfundet. På grund

deraf følte jeg mig tvunget af min tro til at holde nær kontakt med kirken. Til tider synes kirkens belæringer mig kun at være sande pr. intuition. Men deltagelse i dens aktiviteter holdt mig nær til kirken i de år med store fristelser. Møder, aktiviteter og interviews med ledere fik mig til at føle mig tilskyndet til at gøre det, som jeg havde lært. Og til sidst kom jeg lykkeligt gennem den periode. Jeg er sikker på, at der vil komme andre vanskelige perioder i fremtiden. Men den oplevelse har lært mig, at når man kommer ud for vanskelige perioder, er det at holde sig nær til kirken vores bedste løsning.

**Mecedes Bonilla,
mor og husmor, samt amerikansk
konsul i San Jose, Costa Rica:**

Nu, da jeg tænker alvorligt over det, har jeg ikke nogen større konflikter i øjeblikket. Alle de store er forsvundet i lyset af evangeliet. Det synes som om at jo mere jeg efterlever evangeliet, des mindre konflikter er der i livet.

Mine konflikter er kun de små hverdagsagtige, som opstår når man prøver at være en god husmor - at være en tålmodig mor, når både børnene og jeg er trætte, og at finde tid til at gøre alt det, som jeg ønsker at gøre.

Kirkens programmer - især hjælpeforeningens og søndagsskolens programmer - har hjulpet mig betydeligt med disse problemer. De støtter mig i mine forsøg på at blive en bedre mor og hustru, i mine forsøg på at blive mere tålmodig og kærlig, i mine forsøg på at styre min tid mere effektivt.

Og kirkens lektier har også haft stor virkning på mine små børn. De kommer hjem og har lært noget, som jeg forgæves har prøvet at lære dem. Det gør det hele

meget lettere for mig. Jeg mærker, at jeg ikke er helt alene om at prøve, men at der er masser af hjælp at hente.

**Alan Baird,
administrerende leder af
fængselsvæsenet i Fort Worth, Texas:**

Min største konflikt i livet er den frustration, jeg føler i mit arbejde - vel vidende at evangeliet ikke blot er sandt, men at det også er særdeles effektivt med hensyn til at hjælpe mennesker med at løse problemer og udholde vanskeligheder - uden at være i stand til at få andre til at tro det og drage nytte deraf.

Det er især frustrerende at arbejde med alkoholikere og narkotikamisbrugere, som er blevet bedraget af denne generations filosoffer. Mange af dem er glimrende mennesker, der søger efter noget bedre, efter svar, der kan give livet mening. Når de ikke finder svarene i deres kirke eller i familielivet, begynder de at eksperimentere. Og de vender sig til narkotika som et muligt svar.

Men de opdager hurtigt, at svarene ikke ligger der, og så går det helt galt for dem. Disse mennesker prøver ofte at henvende sig til andre, til sig selv, og - tro det eller ej - til Gud. Men, trist nok, ved de bare ikke, hvordan.

Evangeliet giver mig et perspektiv - forståelse for, at vi ikke er her på jorden for at holde ferie; vi er her for at udvikles. Som følge deraf forstår jeg, at jeg ikke bør blive skuffet, når andre ikke straks accepterer evangeliet som en løsning. Nogle af disse mennesker er endnu ikke rede for denne udvikling. Derfor lærer evangeliet mig den tålmodighed, som jeg behøver; det hjælper mig til ikke at holde op med at hjælpe mennesker; det hjælper mig til at blive ved med at håbe, fordi jeg ved, at de har noget gud-

---

„Min Søn! - Den vej
mennesket rejser
snor sig mellem kornmarker og
bakkedrag
og ærer således
den hellige ejendomsrets
grænser.”

Schiller
Die Piccolomini

---

dommeligt i sig, at hver af dem er i stand
til at blive en fremragende søn eller dat-
ter af Gud.

I nogle tilfælde kræver det årelange op-
hold i fængslet, før de kan sætte deres liv
i orden. Men bøn og dybtliggende tro på
evangeliet - hele mormonerfaringen -
støtter mig og giver mig den fred, jeg
behøver for at komme tilbage på skue-
pladsen og fortsætte med at prøve og at
respektet andres handlefrihed til at
træffe beslutninger.

Jeg er kommet til at lære, at vi aldrig ved,
hvornår nogen pludselig vil forstå Frel-
serens belæringer og acceptere evange-

liet og efterleve det entusiastisk. Det sker
- ofte nok til at gøre det hele værd at have
med at gøre.

Dafna Brafman,
studerende fra Tel Aviv, Israel:

På grund af min tro på kirken og min
omvendelse er der konflikt mellem mig
og min familie. De accepterer mig men
ikke min tro. De mener, at jeg ikke ved,
hvad jeg gør. At blive kristen, ovenikø-
bet mormon, er noget næsten uhørt i
Israel.

Jeg har endnu ikke løst alle problemer,
men evangeliet og Herrens Ånd har hjul-
pet mig at finde nogle af svarene på dette
problem. Da jeg sidst var sammen med
min familie, hjalp det mig at behandle
dem følsomt. Ånden har givet mig
tålmodighed og kærlighed.

En tilsvarende udfordring for mig er at
træffe mine egne beslutninger, når andre
har et andet syn på, hvad jeg bør foreta-
ge mig i livet. Jeg finder sikkerhed i at
vide, at vi er Guds børn, født ind i verden
med det privilegium at kende Gud per-
sonligt og at have bøn og kommunika-
tion med ham. Når først vi har følt hans
kærlighed og har udviklet et samhørs-
forhold med ham, er det meget lettere at
forstå andre. □

---

*Charles W. Barrett, mediekonsulent og
freelance skribent, er informationsleder ved
BYU's niende stav. Materialet til denne
artikel er taget fra hans kommende bog:
„The Mormons Today – Facts and
Feelings”.*

Spørgsmål og svar

---

*Spørgsmål af almen
evangelisk interesse, besvaret
som vejledning
og ikke som officiel
meddelelse om kirkens
politik.*

H. Dean Garrett,
der er leder af religionsinstituttet i Tempe, Arizona,
besvarer spørgsmålet:

I Det gamle Testamente forekommer Gud streng i en sådan grad, at det er vanskeligt for mig at forene det indtryk med den kærlige og fredselskende person, som skildres i Det nye Testamente og med den kærlige, personlige Gud, som jeg har fundet der. Hvordan kan de to indtryk forenes?

For mig at se må svaret på dette spørgsmål begynde med:
„Thi du er et folk, der er helliget Herren din Gud; dig har Herren din Gud udvalgt til sit ejendomsfolk blandt alle folk på jorden.” (5. Mosebog 7:6)
Dette skriftsted tegner grundlaget for Guds forhold til Israels Hus og dem, der slutter sig til det og påtager sig dets mission. Det tilhørsforhold er særegent, anderledes i sin art og inderlighed end Guds forhold til sine andre børn, som ikke har indgået pagter med ham. Det er gennem dem, alverdens mennesker vil komme til at kende ham og hans veje.
Når vi ser på begivenheder i Det gamle Testamente, som f.eks. Lots hustru, der bliver forandret til en saltstøtte, fordi hun ser tilbage på Sodoma (1. Mosebog 19) eller ødelæggelsen af Akan, hans familie og ejende på grund af ulydighed (Josua 7) må vi huske på dette særlige tilhørsforhold mellem pagtens folk og Gud. Vi må huske, at Gud havde at gøre med en udvalgt gruppe mennesker, som havde

svagheder, og at han prøvede at rense dem, så de kunne blive et pagtsfolk med pagtsforpligtelser. Derfor kan nogle af hans handlinger, set med vore øjne, synes strenge, men set med evighedens øjne er de det ikke.

Præsident John Taylor klargjorde dette emne, da han forklarede Herrens befaling til israelitterne om, at hvis en bror, søn, hustru eller nogen anden prøvede at lede én på afveje, så skulle „du slå ham ihjel” (5. Mosebog 13:6-9) Hvorfor? „Fordi de ved at forsage Gud taber formålet af syne, nemlig deres evige eksistens, ødelægger sig selv og bringer ulykke over deres efterkommere. Derfor var det bedre at tilintetgøre nogle få mennesker, end at man skulle bringe ulykke over mange. Og derfor var det, at indbyggerne i den gamle verden og i byerne Sodoma og Gomorra blev tilintetgjort, for det var bedre for dem at dø og således blive berøvet deres handlefrihed, som de havde misbrugt, end at de skulle bringe så megen ulykke over deres efterkommere og bringe ødelæggelse over millioner af ufødte mennesker.” (*The Government of God*, Salt Lake City 1971, s. 53)

Da Herren måtte behandle Israels Hus på deres eget åndelige stade, kan han for nogle mennesker synes streng og ukærlig. Men hvis israelitterne havde været mere retfærdige og accepteret den højere lov, som Moses kom ned fra bjerget med den første gang, havde

Det gamle Testamente haft helt anderledes læsning at tilbyde. Som det var, måtte „tugtemesteren” (se Gal. 3:24), bringe dem til Kristus fra *deres* åndelige stade - ikke hans - på en meget streng måde.

Men vi får et mere afbalanceret indtryk, hvis vi ser på Mormons Bog, hvor en del dækker Det gamle Testaments tid, men hvor det meste viser Gud i det samme lys som Det nye Testamente. I Det nye Testamente er han barmhjertig *men også urokkelig*. Han arbejder tålmodigt med oprigtigt søgende og troende, men irettesætter farisæerne og sadukæerne som hyklere, revser dem, der vil stene skøgen, og driver de handlende ud af templet. I Mormons Bog ønskede han, at Laman og Lemuel og deres børn skulle have fremgang ligesom Nephi og Sam. Han lod profeterne tinge med dem og bede for dem århundreder igennem. Den endelige tilintetgørelse af nephitterne var ikke en katastrofe, som var iscenesat af Herren men den uundgåelige konsekvens af deres egen ugudelighed. Hans barmhjertighed har sine grænser. Selv om disse var brede end i Det gamle Testamente, og de involverede principper lå på et højere plan, var straffen for ulydighed lige så uundgåelig, hvis mennesker ikke omvendte sig. Derfor er læsningen af Det nye Testamente eller Mormons Bog, som en historie om endeløs tilgivelse, ganske enkelt en forkert fortolkning.

Yderligere forekommer belæringer om Guds kærlighed og tilgivelse og tålmodighed overalt i Det gamle Testamente. Et bemærkelsesværdigt eksempel fremføres af Hosea, der sammenligner sin utro hustru med det vildfarne Israel og hans egen tålmodighed med Herrens langmodighed. Gomer var uværdig, endog før han ægtede hende, men Hosea var tålmodig, venlig og kærlig mod hende. Alligevel svigtede Gomer sin mand og sine børn og var skamløs med andre elskere (Hosea 2:5). Men Hosea tilbød hende venlighed og tilgivelse. Så drog Herren en udpræget sammenligning mellem Hosea og Israel:

„Jeg fik Israel kær i hans ungdom, fra Ægypten kaldte jeg min søn. Jo mere jeg kaldte dem, des mere fjernede de sig fra mig; de ofrer til Ba'alerne, tænder for billederne offerild.

Jeg lærte dog Efraim at gå og tog ham på armen; de vidste ej, det var mig, der lægte dem.

Jeg drog dem med menneskesnore, med kærlighedsreb; jeg var dem som den, der løfter et åg over kæben, jeg bøjed mig ned til ham og rakte ham føde.” (Hosea 11:1-4)

Husk også på, at Jesu første og største bud blev citeret fra Mose skrivelser i 5. Mosebog 6:5; „Det andet - lig det” blev citeret af ham fra 3. Mosebog 19:18.

Således er Det gamle Testamente ikke slet så uformildende frastødende, som

det først kan synes, og heller ikke er Mormons Bog og Det nye Testamente uendeligt tålmodig. 1. Nephi 10:18 erklærer, at Gud „er den samme i går, i dag og for evigt”, og Ap. G. 10:34 uddyber det: „Hos Gud er der ikke personsanseelse.”

Vi må derfor være påpasselige med, at vi „ikke anser, at det, som er ondt, er af Gud, eller at det, som er godt og af Gud, er af djævelen.” (Moroni 7:14) □

Mormondagbøger

Kinesiske ekkoer af sandhed

P'an K'uan I

Da jeg tog eksamen fra universitetet, var jeg nøjagtig som så mange andre kinesiske unge mænd: Jeg kaldte mig for videnskabsmand. Jeg troede ikke rigtig på Gud. Jeg kunne ikke tro, at universet var skabt af Gud. Jeg tog ofte imod invitationer til „Bai-Bai” (den traditionelle kinesiske familiegudstjeneste), men det var mest, fordi jeg ønskede at fornøje mig med selskabet og den dejlige mad, der ofredes til deres guder som en del af ceremonien men som blev spist af deltagerne. Jeg var ikke den eneste, der havde sådanne følelser; somme tider vidste

hverken værten eller gæsterne, hvilken gud eller guder, de tilbad den dag. Min familie tilbad kun deres forfædre på de kinesiske festdage, men til trods for manglen på en stærk religiøs tradition i familien var kristendom utænkelig som alternativ. Vi følte, at det, at acceptere en „fremmed” gud, ville gøre os til forrædere mod vore forfædre. Yderligere kunne jeg, som så mange kinesere, ikke lide de kristne missionærer, fordi deres regeringer i de sidste 200 år havde invaderet mit land, solgt opium til mine landsmænd og næsten ødelagt Kina, ligesom de havde ødelagt Indien, Ægypten og Inkariget.

Ikke desto mindre fortalte en sidste dages hellig skolekammerat - han hed Young HoChin - mig en dag, at han skulle besøge to kvindelige missionærer som boede nær hans bopæl. Den ene var fra Canada, sagde han. Jeg tog med ham for at se denne canadier, for sådan én havde jeg aldrig før set. Da jeg blev præsenteret for søster Moirg Blackmore, som var fra Cardston, Alberta, og søster E. Julia Smith fra Salt Lake City, begyndte de straks at undervise mig i evangeliet, endnu før jeg kunne spørge, hvilken af dem, der kom fra Canada.

I de første tre lektier forstod jeg ikke rigtigt de kristne udtryk, de brugte, og jeg havde så mange spørgsmål, at det var vanskeligt for søstrene at besvare dem alle. Og mange af disse lærdomme syntes at modsige den „videnskabelige” kundskab, jeg havde modtaget i skolen. Men da jeg ikke ønskede at være ufor-

skammet og var rørt over deres begejstring, fortsatte jeg med at undersøge det gengivne evangelium. Til sidst var jeg mere interesseret i det end i noget andet, jeg nogen sinde før havde studeret.

Så spurgte de mig, om jeg ville lade mig døbe. Jeg vidste, at dette ville blive et vendepunkt i mit liv. Jeg vidste, at evangeliet var sandt, men den traditionelle kinesiske opfattelse af Gud var så dybt forankret i min sjæl, at jeg hverken kunne slippe af med den eller tilpasse den til sandheden. Jeg vidste, at jeg måtte knæle og bede, men da jeg begyndte derpå, bandt en stærk kraft mig, og jeg kunne ikke sige et ord. Da jeg holdt op med at bede, var jeg fri for den kraft. Efter 12 resultatløse forsøg var jeg endelig i stand til at bede. Jeg var drivende våd af sved. Da jeg rejste mig fra min knælende stilling, var klokken halv 3 om morgenen, men der var ingen tvivl i mit sind. Min afgørelse var truffet, og jeg blev døbt. Min tro kunne ikke fuldkommengøres på én dag, og somme tider kom der et glimt at tvivl til mig. Ikke desto mindre troede jeg stærkere, jo mere jeg studerede skrifterne.

For eksempel fortæller Gud os, at vi skal sørge for at få gjort vores genealogiske arbejde, og kineserne er en race, der fører genealogiske optegnelser. Min families optegnelser går tilbage til år 1000 før Kristus. Jeg har også opdaget nogle paralleller mellem kinesiske traditioner og kristne lærdomme. For eksempel har den kinesiske tradition bevaret historien om Pan Ko Shi, der levede i himlen og døde, så hans legeme kunne blive verden. Denne legende har lighedspunkter med Kristi mission, han som blev korsfæstet, så mennesket kunne få evigt liv. Der er andre eksempler: Det kinesiske tegn for ark kan betyde otte mennesker i

en båd; Noas ark havde otte passagerer (se 1. Peter 3:20). Vi hæfter rødt papir på dørstolperne for at få lykke og udkaste djævle; de gamle israelitter smurte blod på deres dørkarme for at beskytte sig mod den ødelæggende engel (se 2. Mosebog 12:13). Kinesiske optegnelser synes at vise, at deres gamle konger og kejsere levede i omkring 800 år; 1. Mosebog viser nogle meget lange åremål for de første patriarker. Kineserne beskriver himlen og helvede som tredelte, hver med en anderledes herlighed eller straf. Kirken taler om de tre grader af herlighed. Når som helst vi kinesere har en tyrannisk leder, siger man, at en virkelig himmelsk Søn vil vise sig, frelse folket og blive deres nye konge. Kineserne kender også til definition og nødvendighed af modsætningsforhold.

Da jeg opdagede alt dette, vidste jeg, at mit folk engang havde haft sandheden. Siden oldtiden har kineserne kun bibeholdt en svævende idé om alle disse lærdomme. Men de bevarer og ærer dem på deres egen måde. Jeg ved nu, at jeg ikke er forræder overfor mine forfædre ved at slutte mig til kirken, og jeg tilbyder heller ikke en „fremmed“ gud.

I de mange år efter at jeg var blevet døbt, har mine forældre og venner efterhånden accepteret mig som værende sidste dages hellig; en mærkelig mand, som ikke drikker vin, ikke ryger tobak, ikke har nogen elskerinde og - helt utroligt - somme tider ikke spiser noget. De synes ikke, jeg har nogen morskab i livet. Men jeg har opnået en glæde og fred i mit hjerte, der ligger uden for deres forståelse. □

Andrew Kuang I Pan, forretningsmand og medlem af højrådet i Taipei Taiwan stav.

Hans hænder på mit hoved

Anna-Greta Malm

Da 2. verdenskrig var forbi, var jeg meget lykkelig. Jeg var netop blevet gift og vores første barn var kommet. Jeg elskede min mand højt og følte at jeg voksede i hans kærligheds varme. Så i efteråret 1946 skete der en drastisk forandring. Min mand kom hjem og fortalte glædestrålende, at han havde fundet en skat, der var kosteligere end alle andre - Jesu Kristi evangelium.

Jeg havde det skidt. Jeg ville ikke høre på hans forklaringer. Da han blev døbt den 7. jan. 1947 syntes jeg, at en uoverstigelig kløft havde åbnet sig mellem os. De næste 9 måneder var næsten uudholdelig.

Så en morgen vågnede jeg op specielt ulykkelig. På én eller anden måde vidste

jeg, at jeg havde taget fejl, at min mand fortalte sandheden, og at jeg måtte slutte mig til kirken. Til trods for min forvirring vidste jeg, at jeg måtte lade mig døbe, og den 8. nov. 1947 bragte min mand mig ind til et nyt liv. Det var den lykkeligste dag i mit liv, fyldt af en glæde, som jeg ikke kan beskrive.

I 1957 blev vi i templet i Schweiz beseglet til vore børn. Det var en vidunderlig oplevelse for os - og en meget betydningsfuld. Min mand blev syg. Efter to vanskelige operationer i 1968 fik vi at vide, at han ikke kunne leve.

Og alligevel var disse de sidste dage af hans liv trods alt næsten lykkelige. Der var tidspunkter, hvor vi følte ren glæde over at have været i stand til at modtage evangeliets opbyggelse; tidspunkter, hvor vi glædede os med tårer af taknemmelighed over, at hans snarlige død ikke ville adskille os for evigt.

Men der var også tidspunkter, hvor jeg følte mig overvældet af sorg og bekymring. Hvordan ville jeg kunne klare mig uden min mands fællesskab? Hvordan kunne jeg udfylde mit ansvar for at opdrage mine børn og hjælpe dem til egne, stærke vidnesbyrd? Hvordan kunne jeg klare mig økonomisk?

Ved en bestemt lejlighed, da disse bekymringer pinte mig, spurgte min mand: „Anna-Greta, vil du have, at jeg giver dig en velsignelse?” Han satte sig op i sengen, lagde sine spinkle hænder på mit hoved, og med præstedømmets kraft velsignede han mig med evne til at klare alle mine forskellige opgaver. Denne velsignelse har fulgt mig helt klart og virkeligt i alle årene efter hans død. Somme tider, når jeg har stået overfor et vanskeligt problem, har jeg tænkt ved mig selv: „Du har fået en velsignelse af din mand, om at du vil være i stand til at

klare disse problemer,” og så har jeg igen følt disse spinkle men magtfulde hænder på mit hoved. Jeg har altid været i stand til at overvinde alle vanskeligheder.

Mine børn er nu ansvarsfulde fædre og mødre for en ny generation af sidste dages hellige, idet de tjener deres himmelske Fader med virkelig glæde. Og jeg deler denne glæde. Hvor taknemmelig er jeg ikke for at Herren ikke blev træt af mig, fordi jeg undlod at lytte til ham! Hvor taknemmelig jeg dog er for det led af præstedømmet, der vil genforene mig med min elskede mand, og fordi han har holdt os nært sammen i disse adskilltes år. □

Anna-Greta Malm, mor til fem børn, er seminarlærerinde i Jönköping ward, Sverige.

Ledet gennem oprørt hav

Kelikupa Kivalu

I 1966 blev min hustru, Manu-ake'ifanga, og jeg kaldet som missionærer i Tonga. Vores første opgave var at etablere en gren i landsbyen Holonga på øen Vava'u, og vi skulle blive der, indtil denne opgave var løst. Det var en vanskelig opgave på grund af de lokale meneskers had til mormonerne. Selv landsbyens høvding ville ikke lade os komme ind i sit hus.

En regnfuld dag, hvor vi forsøgte at komme til at tale med folk i Holonga,

vandrede vi gennem hele byen, før en mand og en kvinde, Vaia og Elone, som boede i landsbyens udkant, bød os indenfor. Vi gentog besøget for at under-vise dem i evangeliet, og gennem dem blev vi venner med andre folk i byen og kom ind i mange hjem. I løbet af to måneder havde missions-præsidentskabet etableret en gren med 116 mødedeltagere, hvoraf 46 var medlemmer. Vi blev kaldt til at være zoneledere.

Ved en anden lejlighed fik min hustru og jeg besøg af ældsterne Sione Ma'ake Mafi og Filipe Nau. Vi fire tog afsted for at besøge missionærerne på øen Hunga. Efter at have arbejdet sammen med dem en dag, gik vi om bord i en lille damper for at sejle tilbage til Nuiafa, den ø, vi kom fra. Men da vi kom ud på dybt vand, var bølgerne så høje, at vi ikke kunne fortsætte. Drivende våde og kolde bad vi kaptajnen sætte os i land på den nærmeste ø. Det indvilligede han i, men i stedet for at sejle til kajen sejlede han om på den anden side af øen, hvor en båd ikke havde mulighed for at lande.

Det var et farligt område, fordi den kraftige sø ustandseligt slog ind mod de stejle klipper. Vandet var meget dybt, og for at komme op på øens højslette var vi nødt til at klatre op ad de næsten lodrette klipper. Nu bad kaptajnen os være parate og én for én springe ud fra båden og prøve på at nå de lavtliggende sten ved kysten. Jeg bad ham mindeligt om at bringe os til kajen og lade os komme af der, da min kone ikke kunne svømme; jeg sagde, at jeg ville betale ham dobbelt for hans ulejlighed. Men det var altsammen forgæves. Da vi nærmede os det sted, hvor vi skulle springe overbord, forstod vil, hvilket had denne mand havde til kirken.

Kina

Sverige

PÅKLÆDNINGSDUKKER
med tøj fra hele verden.

Mexico

Japan

Illustreret af Lynn Titleman

Holland

Ældste Robert L. Backman
De halvjerds' første Kvorum

FRA VEN TIL VEN

Vores kærlige himmelske Fader har velsignet min hustru og mig med 18 børnebørn, som er lyset i mit liv. Jeg holder så meget af dem, at det er vanskeligt at udtrykke i ord. Når vort hjem er fyldt af deres vidunderlige ånd og deres glade latter, ved jeg, at jeg er en rig mand. Og når de siger, at de elsker mig, er mit hjerte lige ved at sprænges.

Disse unge mennesker har lært mig mangen en lektie om tro og kærlighed. Jeg ved, hvad Frelseren mente, da han samlede børnene om sig og erklærede:

„Sandelig siger jeg eder: ,hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.“”
(Matt. 18:3)

For to år siden blev én af vore døtre

alvorligt syg og lå på hospitalet i flere uger. Hele vores familie var dybt bekymrede. Michelle foreslog ved en familiehjemmeaften, at hendes familie skulle faste for deres tante. Familien blev enige herom. Den næste dag fastede Michelle i al stilhed. Hun bad endog hos sin klasselærerinde om lov til at blive i klasseværelset i spisebrikvarteret, så hun ikke ville blive fristet til at spise. Hendes lillebror Neal klarede sig ikke så godt. Han græd, da han kom hjem fra skole, fordi han ikke havde været i stand til at modstå det, da en dreng tilbød ham en småkage. Jeg var stolt af dem begge to.

I et fastemøde fornylig bar Charlotte, der er seks år, sit vidnesbyrd, udtrykte kærlighed til sine forældre, kirken og præsident Kimball. Til

hendes forældres overraskelse fulgte den 3-årige Laura efter. Hun holdt en magtfuld prædiken i nogle få ord, da hun sagde: „Jeg ved, at mine søstre elsker mig. Jeg elsker mine søstre.” Og så satte hun sig ned igen. Tyler, der nu er fem år gammel og længes efter at begynde i skolen, beder med en modenhed som en voksen. Hans bønner er meget personlige og altid anderledes, når han taler til sin himmelske Fader på meningsfyldt måde. Hans lillebror Brandon følger i hans fodspor. Selv om det er vanskeligt at forstå ham, er det tydeligt, at også han elsker sin himmelske Fader.

Når jeg spørger drenge blandt mine børnebørn, hvad de vil være, når de bliver store, svarer de allesammen: „Jeg håber, jeg vil blive kaldet på mission.” Ja, de har såmænd allesammen sparekassebøger til deres mission, og pigerne blandt vore børnebørn sparer op som forberedelse til deres tempelægteskab.

For ikke så længe siden holdt min hustru og jeg familiehjemmeaften sammen med en datters familie. Faderen er en halvfjerds og med i stavens missionsarbejde. Til vores store glæde kom Robbie, der er 8 år gammel og nydøbt, frem med sin fars flipover og gav os en lektie ud fra én af missionærlektierne. Jeg kunne godt tænke mig en dag at være den unge mands missionspræsident.

Robbies, Dans og Melissas ældste bror Joey er mentalt retarderet. Han bor på optræningsskolen i American Fork, Utah. Når de besøger ham, leger de med ham og de andre særlige

ge børn, som opholder sig der. At se hvordan de øser af deres kærlighed er en hellig oplevelse. De påskønner virkelig muligheden for at gøre Joey og hans venner lykkelige, og de vender opløftede og berigede hjem efter den oplevelse. Det får dem til at elske hinanden endnu mere.

Når vi har overværet dåbshøjtideligheder for vore børnebørn, har vi delt deres lykke over at blive medlemmer af kirken. Efter sin dåb skrev Amy uskyldigt i sin dagbog: „Da jeg blev døbt, var det sjovt, fordi jeg har ikke nogen synder mere, og jeg behøver ikke at være nervøs.” At se disse dejlige børn række ud for at tage deres fars hånd i fuldstændig tro og tillid, når de går ned i dåbsbassinet, har været ét af de smukkeste syn, jeg har oplevet. Og derefter sammen med andre at lægge vore hænder på deres hoved, når de skal bekræftes og af deres far modtage Helligåndens gave og en fars velsignelse, har været oplevelser, som jeg aldrig vil glemme.

Hvis jeg lyder som en stolt bedstefar, så er det, fordi jeg er lige så stolt, som jeres bedstefar er stolt af jer. Vore børnebørn er vores skat - særlige ånder, der er blevet os betroet af vor himmelske Fader. Vi ved, hvilken kongelig generation I er! Vi elsker jer og har tro på jer.

Jeg beder, at mine børnebørn og alle børnebørn vil forstå, hvad Jesus lærte og vil blive omvendt til hans evangelium. Jeg håber, at de forbliver som små børn, fulde af kærlighed og tro, så de allesammen kan komme ind i Himmeriget. □

MIKAELS FAMILIE

Berry Lou Mell

Min mor siger, at vi kom fra Dublin i Irland med et bundt tøj, en slidt Bibel og hinanden. Og i vore hjerter bragte vi kærlighed og håb. Da jeg var bare ti år gammel, flyttede vi til en lille hytte med et stykke

jord til ikke langt fra, hvor Susquehanna- og Juniatakanalerne løber sammen i Pennsylvaniaen. Far, som var høj og muskuløs, trak vores plov. Og mor, som var lille men energisk, ledte plovens retning,

mens den vendte jorden. De sang, mens de arbejdede, og jeg var lykkelig over at følge efter og putte „kartoflerne” ned i den rige, sorte jord. Somme tider samlede vi bær ved floden i spande.

„Jeg så på kanalbådene i dag, far,” sagde jeg smilende. „De var fulde af alle slags varer.”

„Ja, det er et vidunderligt land, vi er kommet til, Mikael,” indrømmede far.

Selv om vi solgte kartoflerne og bærene i byen, syntes vi aldrig at have penge nok. Da jeg var næsten 12 år gammel, drog far afsted for at søge arbejde. Før han gik, kyssede han mor og mig, og førte mig hen til min seng, løftede madrassen op og hæftede en dollar til undersiden. „Ser du,” sagde han stille. „Jeg skal afsted for at søge arbejde. Jeg tager helst ikke afsted, men en mand er nødt til at sørge for sin familie. Sørg for mor, mens jeg er væk, og hvis du nogen sinde virkelig behøver den, så husk på denne dollar.” Far klappede madrassen og spurgte: „Forstår du, hvad jeg mener, Mikael?”

Jeg sank noget og nikkede. „Jeg forstår, far.”

Mor og jeg stod lige ved hegnet og vinkede, indtil far forsvandt ad den gamle postvej. Så tørrede hun øjnene og vendte tilbage til huset. „Mens din far er væk, Mikael, må vi lægge kartofler og plukke bær, ligesom vi gjorde før.”

Jeg nikkede og gik hen foran ploven, fast besluttet på at udføre min part. Men lige gyldigt hvor hårdt jeg hev

og sled, så så furerne aldrig dybe nok ud.

Tiden gik - muldyr trak kanalbådene, kartoflerne spirede, jeg samlede bær og huggede brænde. Men mor sang ikke længere.

Så en eftermiddag så jeg en fuldtlastet kanalbåd langsomt blive trukket forbi. Muldyrdriveren bandede og slog førermuldyret, men det standsede og skrydede.

„Dit dovne muldyr” råbte manden, og han piskede det arme dyr, til det kæmpede sig fremad. Da de kom nær ved, så jeg muldyret falde på knæene og træt bevæge hovedet fra side til side. Jeg tænkte på mig selv der foran ploven og løb hen til stedet, hvor manden var ved at løsne muldyrets seletøj.

„Dovne, værdiløse muldyr! Nu skal du ende som lim! Det er helt bestemt!” brummede manden.

„Nej, nej!” bad jeg. „Vær så rar ikke at sælge ham til at blive kogt lim af. Han gjorde alt, hvad han kunne.”

„Gå hjem, dreng!” brummede manden. „Jeg kan ikke efterlade et dødt æsel, så det blokerer vejen!”

„Jamen, han er ikke død endnu!” råbte jeg. „Han er bare træt.”

„Han vil snart være død!” sagde manden, idet han tog sit gevær frem.

„Nej, De må ikke!” bad jeg og løftede hænderne i vejret.

„Af vejen, dreng!”

„Men jeg vil købe ham,” stammede jeg hurtigt.

Manden slog hovedet tilbage og lo. „Jeg - jeg har en dollar.”

Manden holdt op med at le og gned næsen. „En dollar? Ja, det er nok alt,

jeg vil få fra limfabrikken. Det er i orden,” nikkede han. „Så er det en aftale.”

Jeg løb hjem og løftede madrassen, idet jeg spekulerede på, om far mon ville synes, at det var en tåbelig handel. Jeg så ud over kanalen og tænkte på muldyret. *Et* hvilket som helst liv er sandelig en dollar værd! afgjorde sagen.

Manden lo, idet han greb min dollar, og så vinkede han mig væk, idet han ledede muldyrrækken hen ad stien. „Og husk nu,” råbte han over skulderen, „at han nu er dit problem, dreng! Det er dit ansvar at få ham væk fra stien!”

Jeg så kanalbåden forsvinde omkring et hjørne, og så sank jeg ned ved siden af muldyret og hviskede: „Kom nu, gamle dreng, du må se at komme hjem.”

Muldyret rullede sine store brune øjne op, og mine egne øjne blev våde, da han rejste sig og prøvede at gå for derefter igen at falde om i det høje græs. Efter middagsmaden stak jeg et par gulerødder i en kartoffelsæk og skyndte mig tilbage til det svage dyr. Idet han bedrøvet så på mig, spiste han bare den ene gulerod.

„Det er helt i orden,” snøftede jeg. „Hvil, gamle dreng; jeg vil ikke slå dig.” Jeg prøvede at dække dens benede ryg med sækken og skyndte mig hjem.

Der gik en uge, og i al hemmelighed passede jeg muldyret og bad om, at han ikke måtte dø. Og så en dag, da jeg vendte mig om for at gå hjem, rejste muldyret sig på usikre ben og skrydede. Jeg vendte mig forbavset

om. „Det er godt, gamle dreng,” opfordrede jeg den. „Kom hjem med mig.”

Det gamle muldyr spidsede ører, tog et skridt fremad og standsede så. Jeg knugede dens hals og hviskede: „Det er i orden, gamle dreng. Hvil du dig bare.”

Jeg skyndte mig hjem for at pløje et stykke jord, og idet jeg lagde armene ind i seletøjet, stod mor mellem stængerne. Pludselig hørte jeg muldyret skryde og så det komme lige hen over marken mod mig! Forsigtigt skubbede det mig væk med snuden og tog min plads foran ploven.

„Det må jeg sige; jeg har aldrig set noget lignende,” sagde mor overrasket. „Hvis muldyr er det, Mikael?” „Han er vores, mor!” lo jeg. „Jeg har købt ham for en dollar!”

Muldyret pløjede hele den morgen - den ene lige fure efter den anden - og han blev aldrig træt. Mor smilede fra vinduet i huset, mens hun bage brød, og muldyret og jeg pløjede. Så en aften, mens vi sad og skulle til at spise aftensmad, bankede det på døren. Mor lukkede op, og manden fra kanalbåden stod der, skulende.

„Du har mit muldyr!” sagde han, idet han truede med en finger ad mig. „Jeg er kommet for at tage ham tilbage!”

„Jeg købte ham for en dollar!” „Det var, da han var ved at dø!” knurrede manden. „Der er en, der har set ham rask og foran en plov! Her er din dollar!”

„Mor!” bad jeg gennem tårer. „Min søn ønsker ikke sin dollar tilbage,” erklærede mor. „En aftale er

en aftale, og en handel er en handel!" Mandens ansigt blev ildrødt af vrede, og han kastede dollaren på verandagulvet. „Jeg tager mit muldyr!" råbte han.

Jeg løb hen og skød slåen for døren, men manden skubbede mig bort og åbnede døren med et brag. Han greb muldyrets grime og løftede sin pisk, men muldyret stod imod med hovedene og trak baglæns. Og så - ud af det blå så jeg en høj skygge komme rundt om huset, og en stærk hånd vristede pishen ud af mandens greb. „Hvem truer min familie i mit hjem?" Fars stemme rungede vredt. Manden så på far og slap så grimen. „Åh," mumlede han, „det gamle muldyr ville såmænd ikke kunne arbejde alligevel!"

Far stod med armen om mor, idet manden stavrede hen mod kanalen. „Er det et nytteløst muldyr, Mikael?" spurgte far. „Nej. Han vil arbejde for mig," forklarede jeg. „Så har du brugt din dollar godt," forsikrede far mig. „Jeg har arbejdet og har to ugers løn i lommen, men

jeg har bestemt savnet min lille familie ... jeg er kommet hjem for at blive," sagde han og smilede forhåbningsfuldt.

„Vi får nok til at leve helt udmærket," samtykkede mor og strålede lykkeligt. „Muldyret gør det meste af det hårde arbejde, og jordstykket er blevet større, så der vil være flere kartofler at sælge. Jeg kan bage kager med bær i, og du kan bygge en vogn til muldyret, så I kan køre vores varer til byen."

„Stop nu op et øjeblik," lo far. „Først vil jeg have et knus af min familie."

Der var stadig lidt småt med penge, men vi var igen sammen. Jeg var sikker på, at al rigdom ikke altid er gods eller guld eller rede penge. Den rigdom, der udtrykker mine forældres kærlighed og ærlige arbejde, og mit muldyrs loyale, trofaste arbejde kan ikke købes for penge. De er kostelige gaver, der gives gratis, når de er fortjent. Og hvis hjertets rigdomme kunne tælle, så ville hele verden vide, hvor stor fremgang vi havde, når min mor og far sang, og jeg voksede op til at blive en mand. □

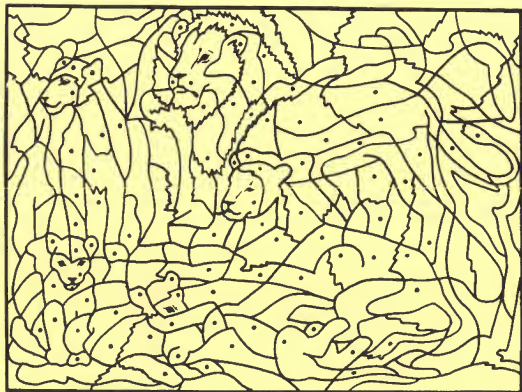
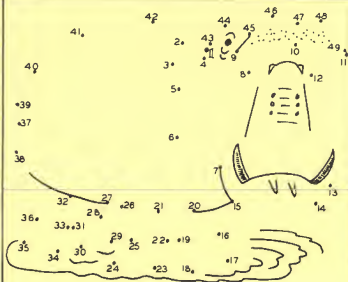

BARE FOR SJOV

Roberta L. Fairall

Han synes ikke at have megen energi.

Brug gul farve i alle rum, der er forsynet med en prik. Farv ovenpå det gule med lysebrunt, og så vil der vise sig en dyrefamilie.

Ældste Mafi var helt igennem vant til havet, og hvad mig selv angår, var øen som vi nærmede os, netop den, hvor jeg var født og opvokset. Men vi var alle sammen urolige for min hustru, Manu. Uheldigvis var tidevandet højt, og de

sten, som vi skulle prøve at nå op på, var dækket af vand. Ældste Nau sprang først. Så cirklede damperen rundt, og jeg sprang og begyndte at svømme hen mod stenene. Tredie gang damperen vendte, blev vort tøj og materialer kastet ud i

havet. Fjerde gang sprang min hustru, og idet hun sprang, syntes en åbning at blive banet for hende. Vandet blev helt roligt lige omkring hende, og hun var i stand til at klare sig hen til stenene. Femte gang var det ældste Mafis tur til at springe. Og så sejlede damperen afsted. Da vi begyndte at lede efter et sted, hvor vi kunne klatre op ad de stejle klippesider, fandt vi en overhængende kant med et hul i, hvor der voksede et træ. Ved at klatre op i træet og gennem hullet, kunne vi nå op til toppen. Imidlertid var hullet kun lige akkurat stort nok til en enkelt ad gangen, og træet var ret tyndt og skrøbeligt. Ældste Nau prøvede først, og med meget besvær nåede han op. Jeg fulgte efter ham. Min hustru og ældste Mafi var tilbage. Da Manu var

meget svag, kunne hun ikke klatre op ad det tynde træ. Ældste Mafi anbragte sig på knæ ved træet, og Manu stillede sig op på hans skuldre. Ovenfra greb ældste Nau og jeg hende i hver sin arm, og efter meget besvær lykkedes det at få hende gennem hullet. Efter at vi alle var kommet op, gik vi 5 kilometer til den nærmeste landsby, hvor vi fik noget at spise, før vi gik de næste 3 kilometer til landsbyen Matamaka. Efter en stormfyldt kanotur kom vi til sidst tilbage til vort hjem.

Jeg vil altid være taknemmelig for den kærlighed og mirakuløse beskyttelse, som Gud viste os den dag. Og vi fik senere at vide, at den kaptajn, som havde mormonerne nok til at landsætte nogle af dem nær klippekysten midt i et uvejr, senere sluttede sig til kirken! □

„Der åbnet blev i denne verden en dårlig vej og en god.
Hver sjæl bestemmer ved sin færd, hvad vej han nu
forlod”

John Oxenham
The Ways

Da jeg var 16 år gammel kørte jeg med mit første kørekort og i min ældste brors bil sammen med en ven for at se en film på Sunset Boulevard i Hollywood. Da vi forlod teatret for at gå til parkerings-

pladsen, kom en mand og kvinde hen mod os. Kvinden standsede op, og idet hun så mig lige i øjnene, råbte hun: „Omvend dig!“ Jeg sagde ikke noget til min ven, da vi

OMVENDE SIG SOM 55-ÅRIG?

Michael V. Lee

gik videre, men for mig selv lovede jeg: „Jeg vil omvende mig, når jeg bliver 55.” (Dengang forekom 55 som den alder, hvor tilværelsen i alle tilfælde mister al betydning, og hvor omvendelse fra sine synder ville være klogere og lettere, end når man var 16.) To år senere beskrev en gruppe, som talte i skolen, den glæde de følte dengang, da de havde omvendt sig og „accepteret Jesus Kristus”. Jeg var ikke medlem af nogen kirke, men gruppens begejstring og tillid tiltalte mig. Den aften fortalte jeg (hvilende på sengen) ikke særlig oprigtigt Herren, at jeg accepterede Jesus Kristus som min Frelser. Så ventede jeg på, at den følelse, som gruppen i skolen havde lovet, skulle komme, men der kom ingenting. Skuffet faldt jeg i søvn, og om morgenen besluttede jeg endnu engang at omvende mig når jeg blev 55.

Jeg gik på universitetet, sluttede mig til nogle socialistiske grupper og oparbejdede en stærk drikkevane. Da jeg blev klar over min voksende afhængighed af alkohol, prøvede jeg at forandre mig. Men jeg opdagede hurtigt, at mine forsøg på at tale mig ud af drikkeriet kun var selvbedrag.

Så modtog jeg underretning om, at en ven fra mine mellemskoledage var kommet alvorligt til skade ved en bilulykke, hvor én af førerne var beruset. Jeg overværede begravelsen - og hørte en prædiken, der kom til at forandre tilværelsen for mig. Efter at være ankommet sent, stod jeg op bagest i den store kirkesal og lyttede omhyggeligt. Da prædikanten hyldede min ven Lance, udtalte han de mest dybsindige ord, der nogen sinde var blevet hørt af mine stædige øren. Han sagde: „Lance fandt i sine 20 år, hvad mange mennesker ikke finder i hele deres levetid - nemlig Jesus Kristus!”

De ord gav mig nyt håb og stor tro, men de hjalp mig også til at forstå, at jeg nødvendigvis måtte forandre mit liv radikalt, før jeg kunne finde Kristus. De fortalte mig, at den verdslige kundskab, jeg havde sat så højt, var underlegen overfor den visdom og styrke, jeg kunne vinde ved lydighed mod den guddommelige lov. Og sådan lydighed betød i mit tilfælde omvendelse.

Den aften udøste jeg i mit værelse på kollegiet hele mit hjerte i bøn. Jeg erkendte mine synder og afsluttede min sjælssøgende bøn - der varede i adskillige timer - med at indvie mig selv til at ville leve et ægte, kristent liv.

Men de efterfølgende dage og deres tilhørende fristelser beviste, at jeg kun havde en barnlig forståelse af selvdisciplin. Efter tre uger med skiftende succes og nederlag med hensyn til mit alkoholproblem, vendte jeg tilbage til Herren i bøn og gav ydmygt udtryk for sorg over min uvederhæftighed. Jeg fortalte ham, at med mindre jeg snart fik hjælp på én eller anden måde, ville jeg uvægerligt synke tilbage til mit „gamle ego” og prøve at leve så godt jeg kunne med det, jeg var, for den uro, der havde samlet sig om mig i de forløbne uger, var mere, end jeg kunne bære.

Fra det øjeblik længtes jeg efter at finde nogle mennesker med en karakter, jeg kunne se op til. Jeg huskede for første gang på noget som min far havde sagt til mig, engang for mange år siden, da vi kørte gennem Salt Lake City: „Disse mormoner sørger virkelig godt for deres egne.” Jeg kom også i tanker om, at mormoner ikke drikker. Jeg talte med et par af mine kammerater på kollegiet om mormonernes kirke og hørte flere antimormonhistorier. Men jeg fik også at vide, at et medlem af studenter-

klubben var mormon - én, som havde været passiv et stykke tid, men som senere var vendt tilbage til kirken.

Fire dage efter at have bedt Herren om hjælp overværede jeg en klubfest, fast besluttet på at komme gennem aftenen uden at rode mig ind i noget. Jeg drak en sodavand og lagde mærke til, at mormonen - Jeff gjorde det samme. Jeg bestemte mig til at tale med ham. Jeg gik tværs gennem lokalet, henvendte mig til ham og sagde så noget, der forbavsede os begge. Ordene kom helt spontant: „Jeff,” sagde jeg, „hvor er din kirke?” Muligvis bekendt med mit omdømme, kikkede Jeff skeptisk. „Hvorfor spørger du?” sagde han til sidst.

Jeg forklarede, at jeg egentlig ikke var klar over det. Jeff, der forstod min oprigtighed, lovede at han ville diskutere sagen med mig den næste dag.

Og så talte vi sammen den næste dag, og jeg stillede mange spørgsmål. Jeff kunne ikke besvare dem allesammen, men han sagde, at han havde to gode venner, som kunne. Han fortalte, at de ville komme hjem til ham den følgende fredag for at tale med hans veninde, der ikke var medlem, og at jeg var velkommen til at tage del i samtalen. Selv om jeg var taknemmelig for indbydelsen, fandt jeg helt bestemt, at det, at skulle opgive fredag aftenes sædvanlige selskabelighed til fordel for religion, var et yderligtgående offer. Og da jeg så så missionærerne - med deres hvide skjorter og slips - sagde jeg til mig selv, at jeg burde være gået ud med mine sædvanlige kammerater. Jeg mente ikke, at disse to unge missionærer ville være i stand til at lære mig noget som helst.

Jeg blev tvunget til at revidere mit første indtryk. Jeg fandt ældsternes vidnesbyrd meget stærke - og jeg fornemmede, at de

virkelig havde noget at tilbyde mig. Så jeg fortsatte samtalerne. Men jeg var i tvivl og kunne ikke altid forene det, som missionærerne fortalte mig, med det, som jeg lærte på universitetet.

Jeg kom i god tid til den tredje lektie, men i stedet for at gå ind, blev jeg udenfor og bad. Jeg tryglede Herren om på én eller anden måde at lade mig vide under samtalen, om kirken var sand eller ikke. Og så gik jeg indenfor.

Kort efter at vi var begyndt på lektien, kom en ufattelig følelse over mig. Jeg vidste, at det var en virkelig kraft - Helligåndens indflydelse. Den gennemtrængte hver del af min krop med stor styrke. Af hele min sjæl vidste jeg, at kirken var sand, at jeg ville døbes, og at jeg ville være missionær. Jeg hørte ingen stemmer og så ingen strålende lys, men jeg vidste, at det jeg følte, var virkeligt. Jeg gik fra det værelse uden yderligere ønsker om at gøre noget forkert. Ja, fra det øjeblik var det at bryde visdomsordet fuldstændigt i strid med min natur. Jeg blev velsignet med nogle for mig hellige oplevelser, og endnu før min dåb var jeg i stand til at bære mit vidnesbyrd til andre undersøgere.

Jeg blev døbt den 26. nov. 1972 og begyndte at spare op til en mission. Den følgende sommer havde jeg opsparret 600\$. På det tidspunkt blev jeg interviewet af min stavspræsident. Han spurgte mig, hvornår jeg havde planlagt at rejse på min mission. Jeg svarede, at mit mål var at komme afsted i december.

„Hvorfor december?” spurgte han. Jeg forklarede, at til december ville jeg have halvdelen af de penge, der var nødvendige til min mission (omkring 1800 \$). Den anden halvdel ville komme fra ældsternes kvorum.

Imidlertid foreslog min stavspræsident,

at jeg gjorde mig parat til at rejse i oktober. Jeg forklarede, at hvis jeg rejste i oktober, ville det være en svær byrde for ældsternes kворum, og at jeg ikke var særlig glad for tanken om, at de skulle betale halvdelen i det hele taget. Vi diskuterede det i nogen tid, men jeg holdt fast ved mit, og vi bestemte os til at satse på december.

Jeg følte mig dårlig tilpas på vejen hjem - jeg ønskede ikke at sige nej til min stavspræsident - men jeg kunne simpelthen ikke se, hvordan jeg kunne komme afsted i oktober. Men så myldrede en hel serie af spørgsmål frem i hovedet: „Hvad kører du rundt i?” En bil. „Hvis bil er det?” Min. „Hvorfor sælger du den ikke?” OK. „Hvad har du derhjemme?” Et stereoanlæg, surfbræt, et sæt ski, osv. osv. Spørgsmålene blev ved; og da jeg nåede hjem, havde jeg praktisk taget i tankerne solgt alt hvad jeg ejede!

Hjemme på værelset fik jeg fat på blyant og papir og regnede ud, hvor meget jeg

ville have til oktober, hvis jeg solgte rub og stub. Hvis alt gik som planlagt, ville jeg til oktober have 1800 \$. Jeg ringede til stavspræsidenten og sagde, at jeg ville tage afsted i oktober. „Jeg vidste, du ville,” svarede han.

Efterhånden som jeg blev mere sparsommelig, blev jeg velsignet med inspiration og vejledning: muligheder dukkede op på mirakuløs måde. Da vi nåede til oktober havde jeg 3600 \$! Jeg var i stand til at rejse som planlagt og også til at finansiere min mission helt og holdent selv.

Da jeg forkyndte evangeliet, så jeg mine tidligere svagheder forandrede til styrke. Og når jeg talte med mennesker, som ønskede at udsætte deres omvendelse og forpligtelse, kunne jeg fortælle dem, hvad jeg havde lært af min ven Lance, af missionærerne og af Helligånden.

Hvorfor skulle nogen ønske at udsætte glæden ved et ordentligt liv, en god samvittighed og et vidnesbyrd om Frelseren?

□

„Vi har fået lov til at vælge, hver gang vi når et gadehjørne . . . Herren er altid villig til at hviske i vort øre, hvilken vej vi burde tage.”

Lindsay R. Curtis
Thoughts for Two and One-half Minute Talks

TO ALENE – TRE SAMMEN

Aksel Tanner

Vi havde forpligtet os til at rejse over området med de mange rivende og næsten usejlbare floder og mindre vandløb. Strømmen var så stærk, at der ikke var noget andet valg - end blot at tage imod alt, hvad floden havde at give. Så ophør-

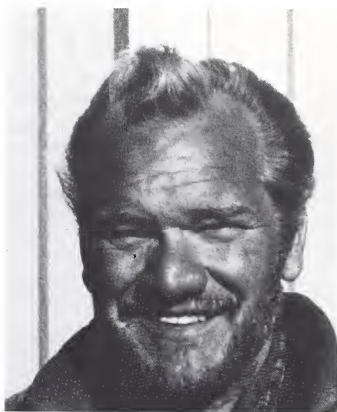
te pludselig den sydende, plaskende kogen. Alt syntes et øjeblik at stå stille. Vinden lagde sig, floden blev roligere, vort hjerteslag mere, sagte, og vort hurtige åndedræt vendte tilbage til det næsten normale. Hvad vi så i det næste øje-

blik forskrækkede os meget mere, end de hvirvlende strømme - en lige linie af vand, der nåede fra den ene bred til den anden, en linie, der kun kunne betyde én eneste ting: et vandfald! På vore kort over området havde der ikke været antydning af noget vandfald, men det var en smule for sent at spekulere over det. I dette store uudforskede område af Canadas nordvestlige territorium, kom man ofte ud for overraskelser. Alt, hvad vi havde tid til at gøre, var at bede og så lade stå til.

Heldigvis var vandfaldet ikke alt for voldsomt. Men de kæmpestore bølger og tilbagetrækket mod bunden var mere end kanoen kunne klare, og vi blev slynget ud i iskoldt vand. Vi vidste begge, at vi havde mindre end ti minutter til at komme op på kysten - ellers ville vi fryse ihjel. Det var en kæmpemæssig prøve på styrke, udholdenhed og beslutsomhed, men på én eller anden måde fik vi os selv og vores båd op på klipperne, før vi faldt sammen.

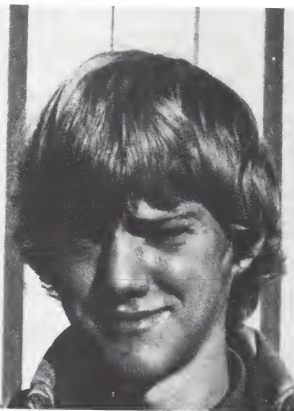
Særlig usædvanlige omstændigheder havde draget min søn og mig fra vort hjem i Salem, Utah, til stedet for vores eventyr i det nordvestlige, en mere end 1100 km. lang rejse, som jeg aldrig ville have vovet mig ud på uden Herrens ledelse og inspiration. Da Bob blev 17 år gammel, ville han som de fleste unge have et arbejde. En stor del af hans indkomst skulle gå til hans missionsfond. Han havde det meste af sit liv drømt om at udføre en mission og længtes efter at følge sin ældre bror Davids eksempel. Han havde tjent i Florida Tallahassee missionen. Men Bobs arbejde førte dårlig indflydelse med sig. Til at begynde med troede han at kunne hæve sig sikkert op over fristelserne, men lidt efter lidt begyndte han at påvirkes. Min hu-

stru og jeg foreslog, at han skulle skifte job, og det gjorde han. Men det nye arbejde var endnu værre end det første. Alvorlige forandringer - manglende personlige bønner for eksempel - var tydelige. Hans ønsker om at komme på mission blev mindre, og han brugte flere tusinde dollars af sit missionsfond på fornøjelser og selskabelighed.

Syge om hjertet fastede og bad hans mor og jeg, og vi gik ofte i templet. Ved en bestemt lejlighed kom svaret, da vi sad i Provotemplet. Min hustru hviskede, at hun havde en stærk fornemmelse af, at hvis jeg ville tage Bob med en tur på Coppermine River, så ville han genvinde sin kærlighed til evangeliet. Til at begynde med troede jeg, at hun var blevet skør.

Mine sønner og jeg havde læst om Cop-

permine River i et friluftssportsmagasin flere år tidligere. Seks amerikanske eventyrere fortalte os, hvordan de i 1974 havde været de første til at rejse hele flodens længde igennem. Den løber gennem næsten 500 km. af øde tundra, før den løber ud i Coronation Gulf i Det arktiske Hav. Landkortet viste 38 forskellige hvirvelstrømsområder, og en officiel rapport angiver nogle af dem til en styrke på fem på en skala, der går fra 0 til 6. Et enkelt af disse områder siges at have bølger, der er næsten 3 meter høje. En canadisk gruppe havde prøvet at følge den samme rute i 1973 men var blevet tvunget tilbage af voldsomt uvejr.

Lige siden vi havde læst artiklen, havde David og Bob og jeg drømt om at overvinde Coppermine River. Men det var altid blevet ved drømmen. Vores økono-

mi tillod os ikke at flyve til flodens udspring, og det betød, at vi ville være nødt til at padle vores kano med alt vort udstyr yderligere 644 km. på små søer og uvenligt terræn blot for at nå op til floden. Selv om vi begge havde betydelig erfaring med oplevelser i ødemarken, ville det blive en vanskelig og farefuld færd.

Men jeg vidste, at min hustru var blevet inspireret. Jeg var sikker på, at Herren ville fortælle mig det samme, og før vi forlod templet, modtog jeg den samme bekræftelse. Alligevel var det vanskeligt at forestille sig forud, hvad en sådan tur ville indebære.

Vi fik kort fra de canadiske myndigheder. David bestemte sig til, at han ikke burde forlade sin unge familie, så Bob og jeg begyndte ivrigt at planlægge vores tur. Vi begyndte et trænings- og løbeprogram for at komme i form. Vi indtegnede vores rute på kort, der dækkede 6x6 meter, når vi åbnede dem alle på samme tid. Vi havde været på mange ødemarksture og flodekspeditioner tidligere og stolede på vores erfaring med hensyn til, hvad vi behøvede af madvarer og forsyninger.

Efter fire måneders planlægning og undersøgelser havde vi enhver centimeter af vore rygsække stoppet med udstyr, hvert enkelt måltid tørrede næringsmidler omhyggeligt rationeret, hvert enkelt 15 km. landkendingsmærke afmærket på kortet sammen med den daglige, planlagte strækning, vi skulle nå. Når vi ankom til Canada, ville vi lade os registrere hos det beredne canadiske politi og aflevere kort med den planlagte rute, samt tidspunkt for den forventede afslutning af turen.

Den 23. juni 1978 forlod vi Salem i Utah. Vi kom til Yellow Knife på Great Slave

søen i Canada fem dage senere og efterlod bilen hos nogle venlige medlemmer af kirken. Vores tur begyndte for alvor, da de kørte os 25 km. bort fra deres hjem og forlod os, for at vi kunne begynde vores færd.

Vi måtte bære kanoen og alt vort udstyr ikke færre end 91 gange, før vi ankom til Coppermine River. Somme tider drejede det sig kun om nogle få hundrede meter. Den længste strækning var på 4 km. Men sommetider måtte vi gå turen frem og tilbage flere gange for at få al udstyret med. Den vanskeligste tur af den art på hele rejsen var gennem et nyligt afbrændt område, fuldt af træstubbe og aske. Det tog os 21 timer at gå lidt over 3 km.

I de første $2\frac{1}{2}$ uge gik turen gennem nåleskov. Så kom vi til tundraen, udstrakt og fladt land med hundreder af søer. Vi blev hurtigt vant til at sætte over en sø, derpå at bære kano og udstyr over til den næste sø og så begynde forfra. De første forekom næsten uden særlige begivenheder, (undtagen myggeplagen og den helt fantastiske gode mulighed for at fiske).

Der var så mange myg, at de blev en del af vore måltider. Efter den første uge havde vi så mange stik, at vi så ud som vandrende sække fulde af kugler. Hovednet og insektspray var helt nødvendige for at overleve.

At fiske var på den anden side opfyldelsen af en fiskers vildeste drømme. Så godt som ethvert kast bragte resultat. Den mindste fisk, vi fangede, var på omkring et kilo, den største var over en meter lang. Gennemsnitlig vægt var omkring 5-6 kg. Arktisk stalling og nordisk gedde stegt over lejrball er en himmerigs-mundfuld.

Vi lærte meget gennem erfaring. For ek-

sempel lærte vi, at læderstøvler ikke er særligt velegnede til brug i tundraen. Når man går i tundraen synker man ned overalt fra mellem 45 til 60 cm. for hvert skridt, og der nede er der permanent frossen undergrund. Så vi vadede hele tiden i iskoldt vand, og fødderne var altid kolde. Vi fandt også ud af, at jo nærmere man kommer Nordpolen, des vanskeligere er det at følge kort, fordi den magnetiske pol hele tiden skifter, og fordi forskellen mellem den magnetiske pol og den virkelige pol er så meget større her oppe. (I Utah er forskellen 16 grader, mens den der hvor vi opholdt os var 42 grader.)

Det mest dramatiske vi lærte, var dog hvor nødvendigt, ja, livsvigtigt det er at følge en bestemt plan. Efter $3\frac{1}{2}$ uges forløb var vi seks dage bagefter. Det betød, at vi de sidste 6 dage ville være uden fødevarer; vi var henvist til at leve af, hvad vi kunne finde, og det ville sinke os endnu mere. Småpinde udgør det eneste brændsel på tundraen, og at samle nok af dem til at stege fisken tog timer. Vi var også betænkelige ved vejret. Sommer deroppe er somme tider som vinter i Utah, og vejret er helt uforudsigeligt. Vi vidste, at vi ville komme ud for sne, storm, regn, frost og midt i august måned begyndelsen af vinteren. Vi havde planlagt at fuldende turen den 7. august, så blot en forsinkelse på nogle få dage kunne være alvorlig. Vi satte tempoet betydeligt op.

Mørke var ikke noget problem, for det var lyst hele natten. Men humøret såvel som vore muskler anstrængtes ofte til det yderste. På seks uger havde vi kun fem dages rigtigt solskin, og kun ni dage, hvor vi overhovedet så solen. Den varmeste temperatur på hele turen var mellem 13 og 16 grader celcius. En trist grå

støvregn fulgte os resten af tiden, undtagen når den udartede sig til et frygteligt stormvejr. Der var tidspunkter, hvor Bob kunne se på mig og sige: „Far, føler du dig ensom?” Og jeg kunne svare: „Det kan du stole på.” Vi savnede vores familie (jeg har også 9 døtre) meget, men vi vidste, at deres bønner og støtte var med os.

Vi plejede at begynde dagens march omkring klokken 8 og slutte den om natten ved 1-tiden. Selv med ømme og overanstrengte muskler måtte vi blive ved med at gå, for der var ingen anden mulighed. Vi længtes efter den dag, da vi ville ankomme til Point Lake, den første af flere lange søer, der betød slut på rutinen med at bære vort udstyr og var beviset på, at vi havde tilbagelagt 482 km. og endnu havde 160 km. at rejse ad søerne, før vi nåede frem til floden.

Mens vi banede os vej gennem de arktiske områder, var den ledende og beskyt-

tende Ånds kræfter altid nærværende. Vi bad regelmæssigt under hele turen; jeg havde formet et mønster og håbede, at Bob ville følge det, og det gjorde han. I den første uge var hans bønner stammende og korte. Men efterhånden som vi bevægede os dybere ind i ødemarken, begyndte følelserne at opbygges. Vi begyndte at tale med Herren. Han sagde: „Vær så venlig,” og da jeg hørte ham sige det, var jeg klar over, at han var på vej tilbage. Efterhånden som vi kom ind i mere vanskelige situationer, tøede han virkelig op. Somme tider kunne vi bede en halv snes gange eller mere om dagen. Den følelse voksede stadig, at vi i virkeligheden ikke var to alene, men tre sammen - jeg selv, min søn, og Herren.

En sen eftermiddag nærmede vi os udmundingen af en flod ved enden af Starvation Lake. Da vi trak kanoen op på land, ramte den en stor sten. Vi fik øje på en stor bunke skind nærved. Jeg troede,

det var et dødt dyr, indtil det bevægede sig, og Bob sagde: „Det er en gråbjørn. Og den er ikke død, den sover.” Vi var mindre end 30 meter fra den på det tidspunkt. Pludselig rejste den sig op. Jeg regnede med, at den ville løbe sin vej, sådan som de fleste bjørne gør det. Men den var irriteret. Hårene på dens nakke rejste sig, den begyndte at lade hovedet svaje frem og tilbage, dens poter begyndte at bevæge sig - man kunne høre tænderne klappe - og dens øren var lagt tilbage mod hovedet. Jeg greb fotografiapparatet, og Bob tog hurtigt geværet, men vi bestemte os hurtigt til ikke at holde os alt for nær, så vi bakkede tilbage ud i dybere vand. Men på én eller anden måde måtte vi forbi den gråbjørn. Vi trak ind i en lille bugt omkring 60

meter væk og kontrollerede bjørnens stilling. Den havde lagt sig ned igen. Så vi samlede madvarepakkerne sammen og gik for at hente kanoen. Da vi igen så efter bjørnen, var den væk. Den kunne ikke være gået i den modsatte retning, bort fra os, for der var stejle klipper. Den kunne ikke være gået til højre, for der var søen. Så vi vidste, at den enten var gået parallelt op mod bakkerne eller var på vej lige mod os. Den vidste, hvor vi var, men vi vidste ikke, hvor den var. Bjørne bevæger sig somme tider ad menneskers stier og spærrer vejen for dem, og vi var begge meget bange. Vi vidste, at den når som helst kunne komme løbende imod os. Bob sagde: „Far, kan vi ikke bede?” Efter en bøn og med megen forsigtighed begyndte vi at gå op ad bakken, jeg med kanoen over hovedet, og Bob med geværet.

Vi nåede brinken omkring 30 meter fra vort forråd, og der ventede den på os. Hvis den fik smag for madvarerne i pakkerne, ville vi være nødt til at dræbe den for at forhindre den i at ødelægge alle vore forsyninger, og det ønskede vi ikke at gøre. Som en sidste, desperat indsats og med en bøn i hjertet, løftede jeg kanoen højt over hovedet og råbte af mine lungers fulde kraft.

Bjørnen svingede sit store hoved rundt og den så et par ben, en krop og et 5 meter langt aluminiumshoved, der snærrede ad den. Den var så forskrækket, at den flygtede, løbende så hurtigt den kunne. Det tog os omkring fire timer at blive fri for den underlig tomme følelse, vi havde efter den farlige situation, men vi vidste begge, at det var bønnen, der havde hjulpet os igennem.

Da vi ankom til Point Lake, var den dækket med isflager. Sådanne isflager ville i det blæsende vejr knuse en lille

kano som en æggeskal. Vi slog lejr, og den aften bad jeg Bob bede. Han udviste en tro, der var af sjælden styrke. Han sagde ganske enkelt: „Fader, stands blæsten.”

Da vi stod op næste morgen, var det blikstille. Søen var så glat som et spejl. Men der var 30 km. tværs over. Selv den svageste brise, mens vi var på søen, ville tilintetgøre os. 33 km. padlede vi os frem mellem isflagerne. To gange frøs båden fast i isen, da vi blev klemt inde mellem flager, og vi måtte springe over på isen

sagde han så: „Det er det, jeg ønsker,” hvorpå han faldt i søvn. For mig var det hele turen værd.

Vi havde også andre oplevelser, der lærte os at påskønne den harmoni og skønhed, der er i naturen og styrken af dens kræfter og skabninger. En dag, da vi var nået til Coppermine River og padlede på floden under et uvejr, var vi kommet til slutningen af juli, og det føg med sne! Strømmen var kraftig, men modvinden var så stærk, at vi måtte kæmpe for at komme fremad. Bob sagde: „Far, se en-

---

Rivende strømme, kæmpebjørne, ulve, isflager, uvejr alt det stod Bob Tanner og hans far overfor på en 1100 km. lang rejse gennem det uvejsomme nordvestlige hjørne af Canada. Men de blev også derved nærmere knyttet til hinanden, og de fandt ud af, at ingen nogen sinde er absolut alene.

---

og skubbe og trække os igennem. Til sidst og efter mere end 7 timer kom vi ud på åbent vand. Vi var kun lige akkurat kommet fri af isflagerne, før det igen begyndte at blæse. Det havde blæst sådan hver eneste dag undtagen i disse 7 timer. Vi bad igen, denne gang for at sige tak.

Det var på det tidspunkt, at Bob igen begyndte at tale om at rejse på mission. Vi havde ikke talt meget om det, men så sagde han en dag: „Nå, men når vi nu kommer hjem, tror jeg, at jeg må se at gøre mig klar til min mission.” Fra det øjeblik talte han mere og mere om en mission. En aften, omkring klokken 1 om natten og efter en lang, trættende dag, vendte han sig i sin sovepose og sagde: „Far, fortæl mig om det evige liv.” Vi snakkede sammen i omkring to timer. Og med en sidste anstrengelse

gang der på kysten.” Det gjorde jeg . . . Vi bevægede os ikke ud af stedet. Og da vi holdt op med at padle, blæste vinden os op mod strømmen! Så vi standsede og trak ind til kysten, gik i land og samlede det træ, vi kunne finde til et bål, der kunne varme vores hænder.

En anden gang blev vi hængende på nogle sten midt i nogle strømninger, og det så ud som om vi ville blive siddende der for evigt. Men efter en bøn og en hurtig manøvrering med båden kom vi fri. Da vi først havde nået floden, var vi fast besluttede på at indvinde den tabte tid. Vi havde ikke noget imod at bevæge os, for så snart vi holdt op, begyndte vi at fryse. Selv om natten sov vi koldt. Jordbunden var stivfrossen, og blæsten var kold. Vi havde nogle små dåser med brændstof, lige akkurat nok til at varme vores mad. Så vi padlede og padlede og

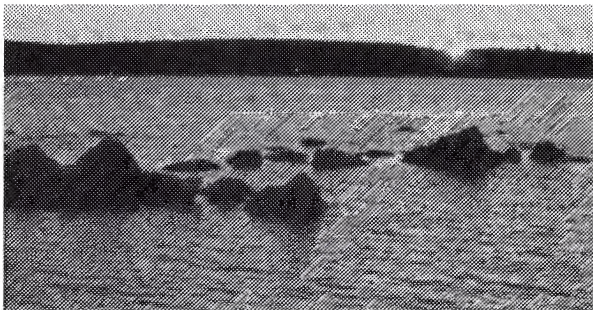
havde fart på. På vores værste dag på floden kom vi 5 km. frem. Den bedste nåede vi 80 km, og vi kom over vandfaldene og fik kanoen fyldt med vand i den sidste serie af strømninger og fald af de 8 som vi kom igennem den dag. Kortet viste 8 vandfald, og fordi vi havde så travlt, bestemte vi os til at sejle igennem dem, uden at give os tid til at studere dem først - hvilket var helt skørt.

Langsomt indhentede vi den tabte tid, og ved turens afslutning kom vi til en lille eskimolandsby ved flodens udmunding nøjagtigt til den planlagte tid. Vi havde halvdelen af et måltid tilbage. Vores kano var så ilde tilredt, at vi måtte efterlade den (efter at have meddelt det til de canadiske myndigheder). Vi havde sejlet igennem hvert eneste af faldene på floden undtagen ét (om det så skyldtes, at vi var trætte, eller at vi var bange for dette ene, som vi bar kano og udrustningen uden om, ved jeg ikke), så vi forlangte ikke anerkendelse af nogen rekord. Men Bob havde været fortabt og var nu fundet igen. Dagen efter at vi var kommet hjem, gik han til biskoppen og gav ud-

tryk for sit ønske om at udføre en mission for Herren. Han arbejder nu i Chicago missionen i Illinois.

Til enhver far, som forsøger at hjælpe sin søn til at bestemme sig til at rejse på mission, vil jeg sige, at det vigtigste er, at du kender din søn. Det er ikke alle, der behøver at tage turen ned ad Coppermine River. Den samme slags opbyggende oplevelse kan finde sted derhjemme ved at arbejde sammen på bilen, spille tennis sammen eller måske gå en tur, hvor I to kan være alene sammen. Jeg ville ikke være taget ud på Coppermine River, hvis jeg ikke havde følt mig inspireret til det.

Øg til jer unge mænd, som ved, at I burde tage på mission, vil jeg sige og minde jer om, at for ethvert menneske vil der være ødemarksområder, hellige lunde - steder, hvor vi lærer at stole fuldstændigt på Herren og påkalde ham i inderlig bøn. Prøv ikke at friste Herren ved at anbringe jer selv i farlige situationer, men vær parat til at følge Åndens tilskyndelser, ligegyldigt hvor de måtte føre jer. □

„Disse er ikke mænd der lader sig overvinde”

Ældste Vaughn J. Featherstone
De halvfjeds' første Kvorum

De, som når de højeste toppe i livet, er dem, som underkaster sig disciplin.

Det fortælles om Spinola og Richardet, de ambassadører, der af kongen af Spanien i 1608 blev sendt for at forhandle en traktat i Den Haag i Holland, at de en dag så omkring en halv snes mennesker gå i land fra en lille båd og sætte sig ned i græsset, for at spise et måltid bestående af brød, ost og lidt vand.

„Hvem er disse rejsende?” spurgte ambassadørerne en bonde.

„Det er vore ærede mestre, statens deputerede,” var hans svar.

Straks hviskede Spinola: „Disse er ikke mænd, der lader sig overvinde.” (Fra *Happy Homes and the Hearts That Make Them* af Samuel Smiles.)

For flere år siden havde jeg det privilegium at overvære en stavskonference sammen med præsident Spencer W. Kimball. Han var ikke kirkens præsident dengang. Ældste Kimball arbejdede utrætteligt med at holde det ene møde efter det andet indtil sent lørdag aften. Om søndagen holdt vi et møde med biskoprådene og medlemmerne af højrådet kl. 8. Det efterfulgtes af det offentlige møde, et møde med halvfjedsernes kvorum, et interview med patriar-

ken, indvielse af en kirkebygning og en tale til seminareleverne om aftenen. Vi tog til stavspræsidentens hjem ved 21-tiden for at vente på vores fly, der først skulle lette lidt før kl. 23. Den venlige stavspræsidents hustru ville lave aftensmad til os. Ældste Kimball sagde: „Tak, men alt, hvad jeg behøver, er en skål varm mælk og noget af Deres hjemmebagte brød til at kommer deri.” Det er den slags mænd, der ikke lader sig overvinde.

De fleste mænd i stillinger så høje som hans ville mætte sig med fasan, kaviar og anden fin mad, der er en konge værdig. De ville fylde sig med champagne, spiritus og vin i en sådan grad, at de ville blive fulde og latterlige. Men de, som vinder det hurtigste løb, som bestiger de højeste bjerge, som svømmer gennem de farligste strømme i livet, er de magre og hårde, de trænede, og sådanne, som har disciplin og viljekraft. Det er sådanne, der ikke lader sig overvinde.

Vi har læst om politiske ledere og forretningsfolk, som overfylder sig hver aften og sover til kl. 10 hver morgen, mænd, som hurtigt mister deres kraft. Høstens

Spencer W. Kimball

lov er absolut. De, som „dykker ned til fornøjelsens dybder, kommer op med mere sand end perler”, har én af vor tids profeter sagt.

Der fortælles en historie om general Antigones¹⁾, som gjorde sine mænd klar til angreb på fjenden. En plan blev udkastet, strategien bestemt og tidspunktet fastsat. General Antigones' mænd var alvorligt underlegne i antal. Signalet til angreb blev givet. Ikke en eneste angreb. Ja, i virkeligheden var de lige ved at være klar til nedværdigende tilbagetrækning. Generalen spurgte, hvad der var i vejen. Kaptajnerne rapporterede, at de var så talmæssigt underlegne, at deres mænd ikke turde foretage noget angreb. Generalen tænkte sig om et øjeblik og spurgte så: „Hvor mange kan jeg gælde for?” Denne ånd spredtes blandt soldaterne; de angreb og vandt et stort slag.

Hvor mange tror I, Herren regner hver af sine retskafne tjenere for? Hvor mange regner I en præsident Spencer W. Kimball for? Hvad med en Nathan Eldon Tanner, en Marion G. Romney eller en Ezra Taft Benson?

Det er mænd, som ikke lader sig overvinde. Når I yder jeres bidrag i livet, vil menneskene så opregne jeres formue og

gode lykke, eller vil de tale om jeres karakter og pålidelighed?

Hvor mange ville I regne Barbara Smith eller Belle Spafford for?

Roms undergang og fald er blevet begrundet med den almindelige fordærvelse af dens indbyggere og deres umådelige trang til fornøjelser og lediggang - arbejde var i Roms sidste dage regnet for noget, der kun passede sig for slaver. Folk holdt op med at beundre deres store forfædres dyder, og hele riget faldt, *fordi det ikke fortjente at leve*. Og sådan må nationer af mennesker, der er lediggængere og luksusforfaldne som „hellere vil miste en liter blod”, som gamle Robert Burton²⁾ sagde, „i et enkelt slag end en dråbe sved i et hvilket som helst ærligt arbejde” - uvægerligt uddø, og arbejdsomme, energiske nationer indtage deres plads.

I den udtalelse kunne vi erstatte ordet *nation* med „mennesker”, og princippet ville forblive det samme. Mænd og kvinder med principper lader sig ikke let overvinde.

Præsident Nathan Eldon Tanner havde endnu ikke nået sit højdepunkt som én af Canadas store ledere. Muligheder og økonomisk velstand langt ud over hans

J. Reuben Clark jun.

vildeste drømme lå foran ham. En kaldelse kom fra profeten, og så blev alt det andet lagt til side.

Præsident Marion G. Romney sad ved begravelseshøjtideligheden for sin hustru mandag den 12. marts 1979. Om tirsdagen - dagen efter - holdt dette prægtige menneske talen ved genindvielsen af Logan templet. Sådanne mænd lader sig ikke overvinde.

Lyt til røsten fra „én” fra fortiden, som kvalificerede sig som én, der ikke lod sig overvinde. Præsident J. Reuben Clark jun., medlem af Det øverste Præsidentsskab, sagde ved generalkonferencen i oktober 1942:

„Jeg mener, at jeg har ret, når jeg siger, at mit fællesskab med jer i kirken afhænger af, om jeg vil eller ikke vil acceptere de åbenbaringer og principper, som Gud har åbenbaret. Hvis jeg ikke er villig til at gøre det, er jeg ikke berettiget til fællesskab. Enhver, som undlader at acceptere de åbenbaringer og principper, som Gud har åbenbaret, befinder sig i nøjagtig den samme situation.”

Er det ikke en vidunderlig udtalelse? Jeg føler meget stærkt, at Herren nu har sendt en helt vidunderlig generation af unge, som *ikke* vil være mænd og kvin-

der, der lader sig overvinde. Hvilken vidunderlig fremtid ligger der foran jer! Hvilken vidunderlig periode i verden at leve i! Jeg beder, at jeg må være i stand til at leve længe nok til at se mange af jer, tusinder og atter tusinder, stå rank som den generation af sidste dages hellige, som hele den udenfor stående verden vil komme til at kende, for de vil opdage, at I ikke er mænd og kvinder at strides med, eller som vil lade sig overvinde. I vil udføre og opleve handlinger udført, som aldrig før er blevet udført i menneskeheds historie. Husk, mine unge venner, at I må være sunde og raske. I må være i form til løbet. I må sætte karakter, pålidelighed og sande principper som de ledende lys i det mørke, der ligger forude. Det begejstrede mig, da jeg i et syn så den fremtidige storhed, der venter dem, der er rene og sanddru overfor Mesterens lærdomme og eksempel.

Jeg beder, at Herren vil velsigne hver enkelt ung og voksen i hans storslåede kirke. Amen. □

---

1) En af Alexander den Stores generaler, 832-301 f. Kr.

2) Robert Burton, 1577-1640, engelsk præst og forfatter.

„Skønt jeg ikke kan se hele vejen”

„Hvis nogen ville invitere dig med til . . . en film hvor du ville få de ting at se, som skal ske . . . ville du så gå med?” spurgte William Frederick Bigelow. „Turde du se det der skal ske i fremtiden . . . Han kæmper sig, jublende, sørgende gennem livet’ (Henry Wadsworth Longfellow: „The Villiage Blacksmith”) - dette er de fleste menneskers biografi, og kun få ville ændre den hvis de kunne, eller bede om at måtte se frem til de jublende eller sørgende dage.”

(William Frederick Bigelow: „When The Bells Ring”, *Good Housekeeping*, jan. 1941)

„Jeg ved ikke hvad den endelige betydning er med livet,” sagde dr. Arthur E. Morgan. „Det virker som et vovestykke og det betyder risici, med usikkerhed såvel som succeser eller fejltagelser. Jeg ved ikke hvor stor risiko der er . . . det har været en lang kamp for menneskeheden at nå hertil . . . det må ikke slå fejl . . . skønt jeg ikke kan se hele vejen . . . er det nødvendigt at have mod og tålmodighed . . . det er nødvendigt at søge sandheden med et åbent sind . . . og jeg må lære at nyde livet . . . for . . . hvis vi ikke finder godhed (og lykke) fra dag til dag, vil den heller ikke vise sig i den sidste ende.” (Dr.

Arthur E. Morgan (citeret af William Frederick Bigelow))

Den ånd hvormed vi skal møde fremtiden består af: Tro, håb, lykke, tålmodighed, beredskab, villighed til tillidsfuldt at tage det næste skridt uden at bede om at få sin skæbne at se i det fjerne.

Nogle mennesker har set noget af fremtiden. Profeterne har fået nogle ting at se. Men den forudberegnete plan er almindeligvis, at vi skal møde vore problemer én ad gangen, en time ad gangen, i bevidstheden om at det er en venlig og kærlig Fader der har givet os principperne, budene, lovene om opførsel, om årsag og virkning, samt tro til at gå fremtiden i møde uden først at se alt hvad der skal ske, men i sikker forvisning om at der er en evig hensigt med at gøre noget og holde ud og vigtigheden af at gøre det. Og vi kan vide at vi er i gode hænder, hvorfor vi må bede og holde os nær til Gud, som har skænket os livet, vore kære og alle muligheder.

„Skønt jeg ikke kan se hele vejen . . . er det nødvendigt at have mod og tålmodighed . . . jeg må lære at nyde livet . . . for hvad end målet kan være, er dette den rette vej.” (Dr. Arthur E. Morgan (citeret af William Frederick Bigelow)) Og lykke er ét af livets store formål.

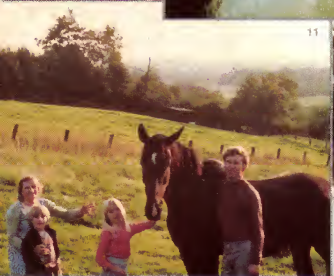
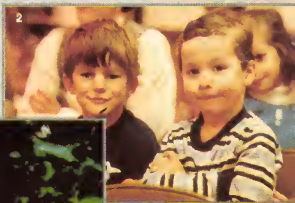
På omslaget: Nogle af de hellige fra hele verden, som er kirkens styrke, medens den går ind til de næste 150 år: (1) Familien Robert Maughan, Peoria, Illinois, USA. (2) Travis Uzelac, til venstre, Patrick Merrell i primary i Sandy, Utah, USA. (2) En ung søster fra Texas. (4) Dåbshandling i Mexico Monterrey Mission. (5) Bror og søster Paul J. Parfs fra Austin i Texas, USA. (6) Familien Freddy Graub, Schweiz Zurich Stav. (7) Hjemvendt missionær Machiko Inaba, Shizucka Gren, Japan. (8) Gladys Castillo fra primarys præsidentskab i Tarija i Bolivia. (9) Hjemvendt missionær Kingi Tonga fra Tonga Nuku'alofa Mission. (10) Susan Anderson, Todd Glad og Jenee Uzelac (akkompagnatør) indøver en GUF-sang i Sandy, Utah, USA. (11) Libert Gidtsfamilien, Pellenberg, Belgien. (12) Nicomedes Cahuana familien fra Independencia i Arequipa, Peru. (13) Fra venstre: Ida Baird, hjælpeforeningens distriktspræsidentinde i Mildura Australien Adelaide Mission; søster Brown, ældste medlem i Mildura gren; og søster McAlister, missionær. (14) Præsident Victor Bacatan, Cagayan første gren, Philippinerne, og hustru, Paz. (15) Biskop Guillermo Riveros, Femte Ward, Asuncion Paraguay Stav. (16) Alejandra Lira, Talcahuano, Chile.

Fotografer: (1) Norman Ross, (2) Erci W. White, (2) Barry Hodson, (4) R. Hule, (5) Barry Hodson, (6) Arnaldo Lier, (7) Robert Thomas Stout, (8) Steven Sprinkel, (9) Gary W. Stoddard, (10) Marilyn L. Erd, (11) Bryce Jolley, (12) Gerry D. Prince. (13) Australia Adelaide Mission, (14) Todd C. Atkinson, (15) Pablino Nunez, (16) J. Warren Harding.

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT.
LIBRARY

JAN 05 1981

11